

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Angielska para królewska w Paryżu

Pierwsza wizyta we Francji od roku... 1914

Pożegnanie w Londynie

LONDYN, (Pat). Wczoraj od wczesnych godzin rannych zebrały się u bram pałacu Buckingham nieprzebrane tłumy ludności, celem pożegnania udającej się do Francji pary królewskiej.

Przejazd królewskiej pary na dworzec Victoria odbył się wśród trudnego

go do opisanego entuzjazmu zgromadzonych tłumów.

Jest to pierwszy oficjalny wyjazd brytyjskiej pary królewskiej do Francji od roku 1914.

LONDYN, (Pat). Brytyjska para królewska opuściła wczoraj, we wtorek, o godz. 9 m. 10, wśród owacyj zebranych tłumów, dworzec Victoria, udając się w podróż do Paryża.

DOVER, (Pat). Królewska para opuściła o godz. 10.05 Dover, udając się na pokładzie jachtu admiralacji „Enchantress” do Boulogne.

Na ziemi francuskiej

PARYŻ, (Pat). Minister spraw zagranicznych, Bonnet opuścił Paryż o godz. 8 m. 20 udając się do Boulogne Sur Mer celem powitania brytyjskiej pary królewskiej.

BOULOGNE SUR MER, (Pat). Jacht królewski „Enchantress” zawinął do portu o godz. 12.40. O godz. 12.50 angielska para królewska zeszła na ląd.

O godzinie 13.57 goście odjechali pociągiem do Paryża.

W Paryżu

PARYŻ, (Pat). O godz. 16.50 pociąg wiozący angielską parę królewską przybył do Paryża.

Stolica Francji powitała angielską

parę królewską z jednomyślną serdecznością i entuzjazmem niezależnie od zabarwienia politycznego: od royalistów francuskich aż do skrajnej lewicy. Cały Paryż i niezliczone tłumy przybyłych z prowincji napłynęły dziś od samego rana do zachodniej dzielnicy Paryża, którzy mieli przeciągać z dworca w Łasku Bulonskim do pałacu d'Orsay orszak królewski.

Od rana wzdłuż całych Pól Elizejskich za specjalnie ustawionymi balustradami i wzdłuż całej avenues Foch, która prowadziła do dworca, zaczęły się gromadzić tłumy przybyszów z zapasami żywności, aby pierwsze śniadanie i obiad zjeść w miejscu i mieć możność znalezienia się jak najbliżej balustrady i powitania dostojnych gości angielskich.

(Dokończenie na str. 2)

Rumunia w żałobie

Po zgonie Królowej-Matki

BUKARESZT, (Pat). W związku ze śmiercią królowej - matki ogłoszono 6-miesięczną żałobę dla dworu i armii.

W środę rano zostaną zwłoki zmarłej królowej przewiezione specjalnym pociągiem z Sinaia do Bukaresztu, gdzie zostaną wystawione na widok publiczny. Pogrzeb odbędzie się prawdopodobnie w sobotę. Trumna zostanie przewieziona do Curtea de Arges, gdzie w kościele klasztornym spoczywają już zwłoki dwóch pierwszych królów Rumunii: Karola I i Ferdynanda I.

Wszystkie dzienniki ukazały się dziś z czarnymi obwódkami, poświęcając całe kolumny zmarłej królowej. W biografiiach zgłaszają podnoszą jej nieocenione zasługi, jako opiekunki rannych, niestrudzonej orędowniczki pokoju, zwanej „Królową Zwycięstwa”.

Gazety podkreślają m. in. fakt, że królowa Maria w chwilach poważnego cierpienia, zdecydowana była powrócić do kraju, by zakończyć swe życie na ziemi, którą tak ukochała.

* * *

WARSZAWA, (Pat). Dziś na wszystkich gmachach rządowych i samorządowych w Warszawie zawieszono flagi żałobne z powodu zgonu rumuńskiej Królowej Matki.

WARSZAWA, (Pat). Z polecenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej pan minister Szembek, podsekretarz stanu w Min. Spr. Zagr. będzie reprezentować Pana Prezydenta w charakterze ambasadora nadzwyczajnego na uroczystościach pogrzebowych Królowej Marii rumuńskiej.

Kondolencje od P. Prezydenta Rzeczypospolitej

„Głęboko perzuczony zostałem wiadomością o wielkim bólu Waszej Król. Mości, zapewniając Go o moim oraz całej Polskiej bardzo szczerym udziale w głębokiej żałobie, która okryła Jego Dostojny Dom oraz zaprzyjżnioną i sprzymierzoną Rumunię, pragnę zapewnić Waszą Król. Mość, że szlachetna postać Jej Król. Mości Królowej Marii, którą oplakuje dziś Naród Rumuński, pozostanie na zawsze wyrzyta w sercu wszystkich Polaków. IGNACY MOŚCICKI”.

„Sandżak jest krajem arabskim!”

Nowe zarzewie niepokojów na Bliskim Wschodzie

STAMBUL, (Pat). Jak donosi pismo stambulskie „Tan”, w Damaszku prowadzona jest w dalszym ciągu kampania przeciwko wkroczeniu wojsk tureckich do Sandżaku Aleksandrety.

Premier syryjski Dżemil Mardam oświadczył w parlamencie, że Syria nigdy nie zgodzi się na niedawne uregulowanie kwestii Sandżaku i że jego rząd poda się do dymisji, o ile zażądanie to nie zostanie rozwiązane

zgodnie z żądaniami Syrii.

Dziennik turecki twierdzi dalej, że część członków międzynarodowej komisji kontroli wyborów, którzy opuścili już Sandżak udała się do Libanu i prowadzi tam propagandę przeciwko sposobowi załatwienia sprawy Sandżaku. Niedawno odwiedzili oni patriarchę antiochejskiego. Patriarcha oświadczył, że Sandżak stanowi część składową Syrii i jest krajem arabskim.

Olimpiada 1940 r. w Finlandii

1944 — w Japonii?

HELSINKI, (Pat). Na specjalnie zwołanym posiedzeniu rada miejska

Helsinki postanowiła przyjąć propozycję Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego zorganizowania w Helsinkach Olimpiady w r. 1940. Po posiedzeniu zawiadomiono o uchwale Komitet olimpijski. Niezwłocznie ukonstytuowały się dwa komitety, które zajmą się budową stadionu i wioski olimpijskiej oraz stroną finansową igrzysk.

BRUKSELA, (Pat). Ambasador japoński w Brukseli zwrócił się do hr. Baillet-Latour, przewodn. międzynarodowego komitetu olimpijskiego, zaświadczając go oficjalnie, że Japonia nie zorganizuje w r. 1940 Igrzysk Olimpijskich. Wyraził on również nadzieję, iż Japonia urządzi 13 Olimpiadę w r. 1944.

Delegacja wileńskiej Izby Przem.-Handl. w Kownie

RYGA, (Pat). W dniu wczorajszym przybyła do Kowna pierwsza oficjalna delegacja wileńskiej Izby Przemysłowo - Handlowej, złożona z 7 osób. Przewodniczy jej prezes Izby p. Ruciński. Jak podaje prasa litewska delegacja zabawi na Litwie około tygodnia.

Celem tej podróży jest zaznajomienie się na miejscu z warunkami spławu drewna, transportu towarów oraz portem kłajpedzkim. Poza tym delegacja zapozna się z możliwościami zakupu towarów na Litwie. Członkowie polskiej delegacji będą oficjalnymi gośćmi litewskiej Izby Przemysłowo - Handlowej.

Premier Imredy i min. Kanya u Mussoliniego

Węgierska Ag. Telegr. prostuje...

RZYM, (Pat.) Mussolini przyjął w przedzialek w Palazzo Venezia węgierskiego premiera Imredy i ministra spr. zagr. Kany. Rozmowa trwała dwie godziny i odbyła się w serdecznym nastroju.

* * *

Premier Imredy oraz minister spr. zagr. Kanya udali się wczoraj do Littorii i Pontinii, gdzie zwiedzili słynne instalacje wodne. Goście węgierscy byli wszędzie entuzjastycznie witani przez ludność.

* * *

BUDAPESZT, (Pat.) Węgierska agencja telegraficzna donosi: Z okazji podróży węgierskich mężów stanu do Rzymu wiele dzienników zamieszczało tendencyjne wiadomości, według których w czasie po-

bytu premiera w Rzymie powzięte być mają nowe decyzje. Węgierskie koła oficjalnie podkreślają, że chodzi tu jedynie o kontakty osobiste, które odbywają się w ramach układu węgiersko-włoskiego.

Wojna sowiecko-japońska wisi na włosku

Konferencje bez rezultatów. — Nowe protesty japońskie. — Starcia zbrojne na granicy mandżurskiej

TOKIO, (Pat.) Jak donoszą z Seulu, w czasie toczących się pertraktacji do zlikwidowania incydentu pod Hunszun, sowieckie oddziały znajdujące się w zachodnich górach pod Czanfeng otrzymują stale posiłki. Wczoraj do wschodniego okręgu Possiel przybyły oddziały kawalerii i jednostek zmotoryzowanych. Poza tym donoszą o nowym pogwałceniu granicy przez dwa samoloty sowieckie.

TOKIO, (Pat.) Koło miejscowości Hutin na wschodniej granicy Mandżukuo w odległości 350 km na północ od Władywostoku oddziały sowieckie ostrzeliwały patrol japońskiej żandarmerii. Jeden podoficer został ranny. Ministerstwo spraw zagranicznych Mandżukuo złożyło protest na ręce sowieckiego konsula generalnego.

TOKIO, (Pat). Prasa japońska donosi, że rząd japoński wysłał ponownie do władz sowieckich wezwanie na tychmiastowego wycofania wojsk sowieckich ze spornej strefy na granicy mandżursko - sowieckiej. Równocześnie mają się toczyć w dalszym ciągu między rządami Mandżukuo a Z. S. R. R. układy w sprawie załatwie-

nia tego incydentu. Prasa dodaje, że atmosfera stworzona przez tę sowiecko-mandżurską polemikę jest bardzo napięta i tokijskie koła polityczne wyrażają obawy, co do pomyślnego załatwienia tego incydentu.

TOKIO, (Pat). Wczoraj rano od-

Min. Łozorajtis w Warszawie!?

Prasa litewska donosi, iż w połowie września r. b. minister spraw zagranicznych Litwy Łozorajtis przyjedzie do Warszawy z oficjalną wizytą.

Prasa dodaje, iż po wizycie tej należy się spodziewać zacieśnienia stosunków polsko-litewskich.

Otwarcie Narodowej Olimpiady Litewskiej

KOWNO, (Pat.) W Kownie w obecności prezydenta Litwy Smetony nastąpiło otwarcie narodowej olimpiady litewskiej, zorganizowanej z okazji dwudziestolecia niepodległości Litwy

Kronika telegraficzna

— Niedaleko Helsinforu zauważono nieznana łódź podwodną, która dłuższy czas płynęła wzdłuż wybrzeży. Fińskie władze graniczne wszczęły w tej sprawie śledztwo.

— Olbrzymi pożar w Bukareszcie zniszczył wielką fabrykę mydła, poczyni rozszedł się na sąsiednie domy, z których 10 legło popiołem. Przeszło 40 rodzin zostało bez dachu nad głową. Straty materialne wynoszą kilka milionów lei.

— W czasie konferencji w sprawie Chaco delegacja Paragwaju wycofała wszystkie swe zastrzeżenia przeciwko definitywnemu zawarciu układu. Poślanowio no, iż tekst traktatu zostanie natychmiast zredagowany i podpisany we czwartek przez ministrów spraw zagranicznych Boliwii i Paragwaju.

— Do neapolitańskiego portu wszedł jacht „Gugsar”, na którego pokładzie znajdują się księżę i księżna Windsor.

— Do Genui przybyła z Aleksandrii królowa matka egipska. Po zwiedzeniu miasta udała się ona w dalszą podróż do Wenecji i Budapesztu. Na powitanie królowej matki pojawili się członkowie egipskiej kolonii.

Palestyna w kleszczach terroru

9 osób zabitych, kilkadziesiąt rannych. — W czterech autobusach z objąć śmierci. — Arabowie prą do walki

JERUZOLIMA. (Pat.) W dniu przedwczorajszym zostało w Palestynie zabitych 9 osób, a kilkadziesiąt rannych. W Jeruzolimie i Haifie są wszystkie sklepy zamknięte. W północnej Palestynie odbywa się wędrówka całych rodzin żydowskich, które opuszczają ośrodki akcji terrorystycznej, szukając bezpieczniejszego schronienia w środku kraju.

Zakaz opuszczania mieszkań, wydany przed paru dniami, został w Jeruzolimie zniesiony. Utrzymany został natomiast w

innych miastach, jak w Safed. W przyszłym tygodniu odbędzie się przed sądem wojennym szereg procesów przeciw Żydom, oskarżonym o udział w zamachach i nielegalne posiadanie broni.

DAMASZEK. (Pat.) Ubiegłej nocy przybyły tu cztery autobusy z uchodźcami z Palestyny. Wszystkim uciekinierom groziła kara śmierci lub długoterminowe więzienia gdyż wszyscy oni mieli stanąć

przed brytyjskim trybunałem wojennym w Palestynie.

JERUZOLIMA. (Pat.) Po raz pierwszy wszyscy naczelnicy znaczących rodów transjordańskich wystąpili wspólnie wobec księcia Abdulli żądając by poniechał swej dotychczasowej taktyki ugodowej w sprawie palestyńskiej. Jednocześnie zagrozili, że są zdecydowani wystąpić zbrojnie po stronie partyzantów palestyńskich. Przewodniczył akcji Szeich Miskal.

Prześladowania Polaków za Olzą

Czeska polityka narodowościowa w błędnym kole

MORAWSKA OSTRAWA. (Pat.) Wczoraj rozpoczęło w sądzie okr. w Mor. Ostrawie przesłuchiwanie działaczy polskich organizacji, przeciwko którym wszczęto dochodzenia prokuratorskie w związku z przemówieniami na wiccu Związku Polaków i w czasie manifestacji młodzieży. Pierwszy wezwany został inż. Jan Heczko, jeden z kierowników polskiego życia gospodarczego na Śląsku Cieszyńskim.

nie został przyjęty z powrotem do pracy, mimo że w wielu wypadkach śledziwo umorzono z braku podstaw prawnych.

W związku z tym w kołach miejscowej ludności polskiej uważają nowe aresztowanie za ostateczną próbę oczyszczenia hut trzynieckich z resztek elementu polskiego.

Zandarmeria w Trzyncu aresztowała również 17-letniego harcerza polskiego z Końskiej w związku z zajściami w Karpelnej, wywołanymi przez grupę czeskich działaczy w czasie polskiego ogniska harcerskiego.

„Sprawiedliwe” wybory w „demokratycznej” republice

Niezależnie od przeprowadzonych aresztowań wśród działaczy polskich organa policyjne skazują w drodze administracyjnej licznych pracowników Związku

Polaków za prowadzenie agencji przedwyborczej. Wczoraj orzeczono karę 48-godzinnego aresztu w czeskim Cieszynie przeciwko Ciesla z Jablonkowa i Potyszowi. Jak nas informują w kołach Związku Polaków, wyrok oparty był na jednostronnych zeznaniach dwóch strażników policyjnych.

Konfiskaty, konfiskaty...

MORAWSKA OSTRAWA. (Pat.) Wczoraj „Dziennik Polski” został ponownie skonfiskowany m. inn. w artykule pos. dra Wolfa, określającego stanowisko ludności polskiej wobec przygotowywanych przez rząd czeski reform narodowościowych.

Redakcja „Dziennika Polskiego” zwraca uwagę czytelnikom, że wobec ustawicznych konfiskat pisma, zmuszona jest ograniczyć się do urzędowych komunikatów i powstrzymać się w miarę możliwości od komentarzy. „Dziennik Polski” — podkreśla redakcja — konfiskowany był z reguły za podanie do wiadomości faktów rzeczywistych, mimo, że informacje te nie godziły w interes państwa.

Obiecanki cacanki

Odpowiadając na domysły prasy czeskiej w sprawie ewentualnego stanowiska Polaków wobec statutu mniejszościowego pisze we wczorajszym „Dzienniku Polskim” pos. dr Wolf: „Statutu dotychczas nie widzieliśmy, nie możemy więc powie dzieć, czy go odrzucamy, czy też przyjmujemy, ale to wiemy wszyscy, że od żądania naszego, aby nam dano zupełną gwarancję swobodnego rozwoju i stworzenia dla naszej ludności zagwarantowaną możliwość bytu przy przywróceniu statusu quo z roku 1918, nie odslapiemy i odstąpić nie możemy, nie damy się zbyle ani obietnicami ani żadnymi zapewnieniami na papierze”.

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie ś. p. **Teodora Wiernikowskiego** składamy serdeczne podziękowanie

Nie wolno pić
pracownikom kolei rumuńskich

CZERNIOWCE. (Pat.) Gazeta „Dimietii” donosi, że rumuńska dyrekcja kolei zarządziła, iż urzędnikom kolejowym nie wolno pić alkoholu. Ponadto muszą oni należeć do związków antyalkoholowych.

Giełda warszawska

z dnia 19 lipca 1938 r.

Belgi belgijskie	90,12
Dolary amerykańskie	530,50
Dolary kanadyjskie	527,50
Florety holenderskie	292,74
Franki francuskie	14,81
Franki szwajcarskie	121,90
Funt angielski	26,20
Guldeny gdańskie	100,25
Korony czeskie	16,00
Korony duńskie	116,90
Korony norweskie	131,58
Korony szwedzkie	135,19
Liry włoskie	23,40
Marki fińskie	11,58
Marki niemieckie	81,00
Marki niemieckie srebrne	103,00
Tel Aviv	26,20

Bank Polski Akcje: 126,00

Bank Zachodni —

Papiery procentowe:

Pożyczka wewnętrzna	67,50
Pożyczka inwestycyjna pierwsza	83,00
Pożyczka inwestycyjna druga	82,13
Pożyczka konwersyjna	70,50
4% premj. dolarowa	41,50
Pożyczka konsolidacyjna	67,75

104 000 000 RM.!

Ujemne saldo handlu zagr. Rzeszy

BERLIN. (Pat.) Opublikowany ostatnio bilans handlu zagranicznego Rzeszy za czerwiec rb. wykazuje ponownie ujemne saldo w wysokości 26 mil. rm.

Półroczny bilans handlowy Rzeszy wykazuje ujemne saldo w wysokości 104 mil. rm. Import wyniósł 2.705 mil. rm.,

eksport zaś — 2.602 mil. rm. Zaznaczyć należy, że w 1937 r. saldo obrotów handlowych było dla Niemiec dodatnie i wynosiło 443 mil. rm. Liczby powyższe dołączają wyłącznie handlu zagranicznego Rzeszy w jej granicach przed anslussem.

Przeleciał przez Atlantyk, pobił rekord Lindbergha a otrzymał... nagane

NOWY JORK. (Pat.) Władze lotnicze, które zmuszone są do ukarania lotnika Corrigan'a za przekroczenie zakazu przelotu nad Atlantykiem, po-

stanowiły, biorąc pod uwagę jego sukcesy, nie pozbawiać go licencji pilota, lecz ograniczyć się do udzielenia mu formalnej nagany.

Gród wielkości kurzego jaja w Poznańskim

POZNAN. (Pat.) Z Barcina donoszą o gwałtownej, nie notowanej od wielu lat burzy gradowej, jaka przeszła nad Barcinem i okolicą. Grad wielkości kurzych jaj zniszczył wszelkie plody rolne, poobdzierał liście z drzew, podziurawił dachy zagrod oraz połkuł ponad 100 szyb. Od burzy ucierpiał również ptaki i mniejsze zwierzęta, jak zające, które znajdowano martwe na polach.

Podobnie silna burza przeszła nad

Żninem, niszcząc tegoroczne żniwa. Pewien pastuch, pasący bydło na polu został tak silnie pokaleczony lodem w głowę że musiano go oddać pod opiekę lekarską.

OLKUSZ. (Pat.) Gwałtowna burza, jaka przeszła wczorajszej nocy nad powiatem olkuskim spowodowała uszkodzenia przewodów elektrycznych w fabryce „Olkus” i całkowitą przerwę w pracy w dniu 18 b. m.

Angielska para królewska w Paryżu

(Dokończenie ze str. 1)

2000 dziennikarzy i szpaler z 2 dywizji wojska

Na avenue Foch ustawiono trybuny, które zostały zajęte przez młodzież szkolną i prasę. Około 2 tysięcy dziennikarzy, zarówno francuskich, jak i zagranicznych przybyłych z całego świata, a w szczególności z Ameryki na uroczystości paryskie lewde się mogło pomieścić na obszernej, specjalnie dla nich przeznaczonej trybunie. Setki fotografów i operatorów filmowych ustawiło swe aparaty.

Na całych Polach Elizejskich nie było ani jednego domu, który nie miałby w każdym oknie sztandarów angielskich i francuskich, albo też nie był udekorowany od najwyższego piętra do parteru.

Wzdłuż całej trasy przejazdu orszaku królewskiego uszykowano dwie dywizje piechoty oraz oddziały kawa

lerii kolonialnej. Przed dworcem stanęły oddziały honorowe wszystkich rodzajów broni. Pociąg królewski, prowadzony przez specjalną lokomotywę aerodynamiczną, udekorowaną barwami angielskimi i francuskimi, zajął punktualnie na przebudowany dworzec w Łasku Bulońskim, na który w r. 1918 przybywał również z wizytą po wojnie światowej król Jerzy V.

Na dworcu oczekiwał parę królewską prezydent Lebrun z małżonką, premier Daladier i min. spr. zagr. Bonnet, który powitawszy króla angielskiego w porcie bulońskim wyprzedził go o 5 minut, przybywając do Paryża specjalnym pociągiem-torpeda, członków rządu, przewodniczących Senatowi i Izby Deputowanych oraz szereg innych grona najwyższych dostojników Francji.

Błękitny mundur wśród średniowiecznych halabard

Król ubrany w błękitny mundur admirański po przywitaniu się z prezydentem po przedstawieniu mu najwyższych dostojników państwa, przeszedł do salonu recepcyjnego. Za królem postępowali halabardnicy w strojach średniowiecznych, bowiem w myśl tradycji marynarki angielskiej eskortują admirała nie oficerowie lecz halabardnicy.

Punktualnie o godz. 17 orszak królewski wyruszył z przed dworca przy huku 101 strzałów armatnich, rozlegających się z fortu Mont Valerien.

Orszak posuwał się wzdłuż Pół Elizejskich pośród niemiłkających o-

krzyków entuzjazmu i wśród chorągiewek angielskich i francuskich, którymi tłumy, zalegające obie strony, powiewały bez przerwy.

Orszak królewski przybył o godz. 5.21 do pałacu d'Orsay, na którym z chwilą, gdy król i królowa wysiedli na dziedzińcu pałacu, wciągnięto na maszt sztandar królewski z wyhaftowanymi herbami Anglii.

Prezydent Lebrun wraz z małżonką pożegnał się przy wejściu do pałacu. W 20 minut później król i królowa wyruszyli z pałacu d'Orsay do pałacu Elizejskiego by złożyć przyśięgę pierwszą wizytę.

Ścisły sojusz polityczny i wojskowy

Prasa paryska, która jednomyślnie niezwykle gorąco witała gościnę angielską, podkreśla dzisiaj coraz mocniej doniosłe znaczenie polityczne tej wizyty. Stwierdzając, że jest ona nie tylko dowodem entente cordiale, ale jednocześnie symbolizuje iż dotychczasowa ścisła współpraca francusko-angielska w świetle obecnej wizyty angielskiej zarysowuje się wobec świata, jako ścisły sojusz polity-

czny i wojskowy między obu mocarstwami. Tym nie mniej wielkie znaczenie przywiązując tu do dłuższej rozmowy, która ma się odbyć między ministrem Bonnetem a lordem Halifaxem. Tematem tej rozmowy będą trzy najważniejsze zagadnienia europejskie: hiszpańskie, śródziemnomorskie, a mianowicie sprawa stołunków angielsko - francusko - włoskich oraz Czechosłowacji.

„Oczyszczanie” Trzynieckich Hut

Przedwczoraj w godzinach wieczornych zandarmeria przeprowadziła dalsze aresztowania wśród czołowych działaczy Związku Polaków w Trzyncu. Aresztowano urzędników hut trzynieckich Fr. Balcarka i A. Smółkę.

Jak nas informują, żaden z dotychczas aresztowanych Polaków z hut trzynieckich

Z komisji sejmowej

O środkach finansowych na popieranie kształtowania cen artykułów rolniczych

Debaty nad projektem ustawy

WARSZAWA. (Pat.) Na wczorajszym posiedzeniu komisji specjalnej Sejmu prowadzono dalszą debatę nad projektem ustawy „o środkach finansowych na popieranie gospodarczo uzasadnionego kształtowania cen artykułów rolniczych”.

Sprawozdawca pos. Sobczyk

wnosi szereg poprawek, w większości uzgodnionych z rządem.

W art. 7 dodaje się postanowienie, że dopłaty ze skarbu państwa będą uiszczane miesięcznie. Prócz tego upoważnia się ministra skarbu do wydawania zaliczek na rachunek tych dotacji.

W art. 8 poprawka bardziej szczegółowo określa skład komisji, której opinia ma być wysłuchana co do rozporządzenia środkami, jakie wpłyną na podstawie tej ustawy. Rząd bardziej ogólnokowo projektuje wymienienie przedstawicieli centralnych zrzeszeń izb rolniczych, przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych oraz przedstawicieli spożywców.

W krótkich zapytaniach pod adresem referenta pos. Dębicki zwrócił się o wyjaśnienie dlaczego obowiązek uiszczania opłat obejmuje tylko młyny, a nie dotyczy hurtowych składów oraz dlaczego za miarodajną została wzięta pod uwagę tylko cena giełdy warszawskiej.

Pos. Holyński:

Art. 7 określa, iż skarb uzupełnia sumy uzyskane z opłat dotacyjami w wysokości 50 proc. tych sum, potrącając jednak wypłacone zwroty cel. Jaka będzie jednak sytuacja, kiedy zwroty cel. wyniosą więcej niż połowę sum uzyskanych z opłat. Czy ta nadwyżka będzie zwrócona skarbowi?

Sprawozdawca pos. Sobczyk wyjaśnia:

Pytanie p. Dębickiego łączy się ze sprawą kontroli. Młyny są zobowiązane do uiszczania opłaty, albowiem podstawą ustawy jest, że wszelka młoka czy kasza, wchodząca do obrotu handlowego musi być poddana opłacie. Wynika to choćby z art. 11 ustawy, w której stanowi wspólodpowiedzialność nabywcy za uiszczanie opłaty.

P. min. Kwiatkowski

oświadczył, że w planach rządu leży decyzja bardziej określona w kierunku walki o rentowność rolnictwa. To oświadczenie powinno znaleźć wyraz w redakcji ustawy.

Pos. Barczak podkreśla, że cele młynarstwa jest za ustawą,

ale uważa, że sposób pobierania opłat będzie utrudniony. Przeważnie handel w młynach odbywa się w sposób anonimowy, i dlatego koniecznością jest, żeby rozporządzenia wykończone uregulowały handel w młynach, rozwiązały sprawę pobierania opłat w taki sposób, żeby handlowcy nie mogli ich uniknąć.

Wiceminister Kwiatkowski prosi o odrzucenie wszystkich popra-

PLUSKWI
KARALUCHY I INNE OWADY
WYTEPIA RĄDZALNIE I
TYLKO PINEZYN
Za'ac w drogeriach

Ani ścięci ani powieszeni

Osadnicy na naszych ziemiach są narażeni bardzo często na ostrą krytykę ze strony całego miejscowego społeczeństwa rolniczego zarówno niepolaków jak co smutniejsza Polaków.

Wysuwane zarzuty są dwójakiej natury: politycznej i gospodarczej. Zarzuty natury politycznej wynikają z sytuacji gospodarczej. Osadnik uza leżniony gospodarczo od czynników politycznych daje się im prowadzić na pasku. Za cały szereg błędów politycznych nie można więc osadników winić. Winni są tylko ich protektorzy i liderzy permanentni, bo opiekający swą władzę dusz na zależności materialnej.

Dlatego też więcej warta uwagi jest sytuacja materialna osadników niż ich oblicze polityczne.

Jeżeli chodzi o zarzuty natury gospodarczej pod adresem osadników dadzą się one ująć w jednym zdaniu. Osadnicy źle gospodarzą. Wcale nie są wzorem dla miejscowych, a ich uż dólnienia gospodarcze bynajmniej chlubnie nie świadczą o prężności na rodowej Polaków wobec ludności nie polskiej. Jak stąd widzimy znowu, chcąc wiedzieć jaki procent winy za ten stan rzeczy obciąża osadników, musielibyśmy zapoznać się z ich sytuacją materialną.

Śięgnijmyż więc do tego źródła. Oto przykład:

Objęcie działek przez osadników odbywało się w warunkach bardzo niepomyślnych. Teren obecnej gminy nadgranicznej stanowił miejsce intensywnych działań wojennych, zarówno w czasie wojny światowej w latach 1915 — 17, jak i w roku 1920, w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Wynikiem tego była całkowita dewastacja gospodarcza. Osadnicy otrzymywali w nadziale dosłownie kawał gołej ziemi, porośniętej opokami, po zbawionej budynków mieszkalnych i gospodarczych. Zapomogi bezzwrotne, udzielane na zagospodarowanie (przeciętnie po 800 zł na osadnika, płatnych ratami a 400 zł) nie wystarczały na konieczne inwestycje. Przy czyniły się do tego zarówno obiektywne warunki gospodarcze, w postaci panującej drożyzny (krowa kosztowała 300—400 zł, postawienie chałupy 700 zł) całą żywność narażenie trzeba było kupować za gotówkę, co wykorzystywała ludność miejscowa, biorąc ceny wygórowane, brak budulca, którego osadnicy prawie nie otrzymali, zmuszał do kupowania drzewa na budynki — jak i subiektywny stan psychiczny osadników, którzy, wobec niespokojnych wówczas stosunków (w latach 1922—24 przypadek o kres częstych napadów band dywersyjnych) — czuli się wciąż jeszcze jak żołnierze na froncie, i żyli z dnia

na dzień, nie myśląc o jutrze.

Najmniejszy rozmiar działki woj skowej w gminie omawianej wynosi 11,84 ha, co w zasadzie stanowi obszar samowystarczalny, przeciętnie — obszar działki wynosił 17 ha. Grunty zajęte przez osadników, zostały częściowo sklasyfikowane jako pszenno-buraczane, co jednak nie odpowiada rzeczywistości — gdyż grunty są w istocie żytne — ziemniaczane, z małą ilością domieszki próchnicy. Duże bolączki osadnictwa stanowią: zupełny brak lasów oraz podmokłe łąki i pastwiska, wymagające melioracji, na które jednak sami osadnicy się nie zgodzili, obawiając się, że nie zdołają pokryć wyników z przeprowadzenia melioracji łąk kosztów.

Jak to z powyższego opisu wynika, stan materialny osadników jest ciężki. Gospodarstwo, mimo stosunkowo dość dużego obszaru nie są samowystarczalne. Mała ilość inwentarza żywego nie pozwala na odpowiednią nawożenie, brak odpowiednich pasiek uniemożliwia zaś utrzymanie większej jego ilości, zabudowania, wskutek braku budulca wyglądają opłakanie, są zaciśnięte, częstokroć dotąd niewykończone i niedostatecznie chroniące przed chłodem. W tej sytuacji, każda klęska żywiołowa, gradobicie, susza, czy też pomór inwentarza — grożą poprostu głodem. Osadnicy nie posiadający zupełnie gotówki, gdyż zły stan zagospodarowania nie pozwala na osiągnięcie jakichkolwiek zysków — szukają ulgi albo w pracy zarobkowej (np. jeden pracuje u kowala miasteczkowego w kuzni za 2,50 zł dziennie, inny pracuje jako woźny w urzędzie gminnym) — albo też — uślużają po kilkunastu latach gospodarki sprzedaż lub wydzierżawienie działki i wyjechać napowrót do stron rodzinnych.

Lepiej przedstawia się sytuacja kolonistów cywilnych, którzy, mimo to, że posiadają przeważnie gospodarstwa karłowate, ale, pochodząc z ludności miejscowej, i przystępując do gospodarki z pomocą krewnych i sąsiadów oraz pewnym zasobem gotówki — byli lepiej przystosowani do warunków, w jakich wypadło im egzystować.

Trudno jest wymagać, aby ludzie bytujący w ciągłym niedostatku, posiadali jakiś wyższy, niż ogół ludności miejscowej, poziom kulturalny. W chwili przybycia na działkę osadnicy byli to ludzie bardzo młodzi, licząc niewiele ponad 20 lat, niewyrobieni życiowo i w 50% nie przygotowani do pracy na roli. Wśród ogółu osadników są — ex eukierownicy, cieśle, mularze, kowale, subiekci, niżsi urzędnicy; ci zaś, którzy nawet pochodzą z rodzin rolniczych zbył byli młodzi, żeby posiadać jakiegokolwiek doświadczenie gospodarcze. — Obie więc kategorie przystąpiły do pracy bez jakiegokolwiek przygotowania.

Po osiedleniu się — w krótkim czasie stała się aktualna sprawa założenia rodziny. Przegnatająca większość osadników wzięła żonę spośród ludności miejscowej (na 34 — zaledwie 4 przywiozła żony z okolic rodzinnych z głębi Polski) — przy czym, ważną rolę odegrała nadzieja na pomoc przy zagospodarowaniu się ze strony krewnych żony. Stąd też, jeżeli można mówić o jakiegokolwiek asymi-

lacji, to tylko w kierunku wynarodowienia się osadników, gdyż mała ilościowo grupa rdzennie polska ulega już w 2-im pokoleniu asymilacji z ludnością miejscową. Stąd też trudnoby znaleźć jakiś antagonizm osadników wobec ludności miejscowej i vice versa. Antagonizm ten wprawdzie istniał początkowo, zwłaszcza na tle gospodarczym, kiedy ludność miejscowa pa trzyła na osadnika, jako na uzurpatora i półpana, zabierającego ziemię, przynależną w jej przekonaniu osiadłej tu od wieków ludności. — osadnik zaś traktował tubylca z pogardą, uważając go za dzikusa, wobec którego ma odegrać rolę kulturtragera.

Z biegiem czasu jednak wskutek zawieranych małżeństw i długotrwałego sąsiedzkiego pożycia sytuacja uległa zmianie: z jednej strony nastąpiło złagodzenie stosunków wzajemnych — z drugiej zaś — rolę uległy odwróceniu: w chwili obecnej bowiem osadnik czuje swą niższość materialną wobec lepiej ubranego i zagospodarowanego tubylca, który skończył nieudolnie gospodarującego osadnika.

Jeśli chodzi o młode pokolenie, to

aczkolwiek rodzice mówią ze sobą w domu po polsku — to dzieci na co dzień używają języka białoruskiego zarówno wobec dzieci miejscowych, jak i pomiędzy sobą. Ogólny poziom kulturalny dzieci osadniczych przedstawia się ujemnie w porównaniu do dzieci miejscowych. Dzieci osadnicze, których w 7-oddziałowej szkole powszechnej w miasteczku uczy się 35 na ogólną liczbę 615 — uczą się źle i w 70% pozostają na drugi rok w tej samej klasie, są gorzej ubrane, odżywione i zaopatrzone w pomoce szkolne niż ogół uczących się dzieci. Nie wiele dzieci kończy szkołę, gdyż rodzice zabierają je do pracy koło gospodarstwa, gdy nieco podrosną. Te zaś, które szkołę powszechną ukończą — nie uczą się dalej, gdyż kompletny brak gotówki nie pozwala osadnikom na wysłanie dzieci do oddległego o 45 km miasta powiatowego, gdzie jest gimnazjum państwowe i bursa Rodziny Wojskowej dla niezdolnej młodzieży szkolnej.

Zjawisko małżeństw mieszanych przyczynia się również do swobodnego stosunku do obrządków religijnych i kościoła w ogóle, zwłaszcza, jeżeli

jedno z małżonków jest wyznania katolickiego, drugie zaś prawosławnego. Sprawa zawarcia małżeństwa zostaje wówczas rozstrzygnięta pod czysto utylitarnym kątem widzenia: jeśli ksiądz katolicki żąda za udzielenie ślubu 15 zł pop prawosławny zaś zgadza się dokonać obrzędu za 8 — obrzęd ślubny odbywa się w cerkwi prawosławnej. Z tychże względów — osadnicy nieraz w ciągu kilku lat nie chrzczą dzieci, czekając na pomyślniejszą koniunkturę, która pozwoli im na opłacenie chrztu i metryki, oraz wyprawienie chrzcina. Jak siady wynika, stosunek do religii polega u osadników wyłącznie na tradycjonalizmie — chodzą od czasu do czasu do oddległego o parę kilometrów kościoła w niedzielę i święta, bo tak robili od dziecka — lecz na ogół uważają księży za ludzi interesownych i bezwzględnych i nie obdarzają ich zaufaniem.

Panujący powszechnie nastroj da się określić jako poczucie zniechęcenia, opuszczenia i pokrzywdzenia. Osadnicy uważają, że państwo, dla którego poświęcili młode lata i życie — nie odwdzięczyło się im i zgoliło o nich zapomnienie. Nie biorąc wcale pod uwagę obiektywnych warunków rozwoju i nie zdając sobie sprawę z własnej w wielu wypadkach nieudolności — uważają że ludność miejscowa, mimo iż na ogół maćrolna — jest w znacznie lepszej od nich sytuacji. Tłumaczą to sobie przede wszystkim poparciem władz gminnych, które żone w większości z ludności miejscowych.

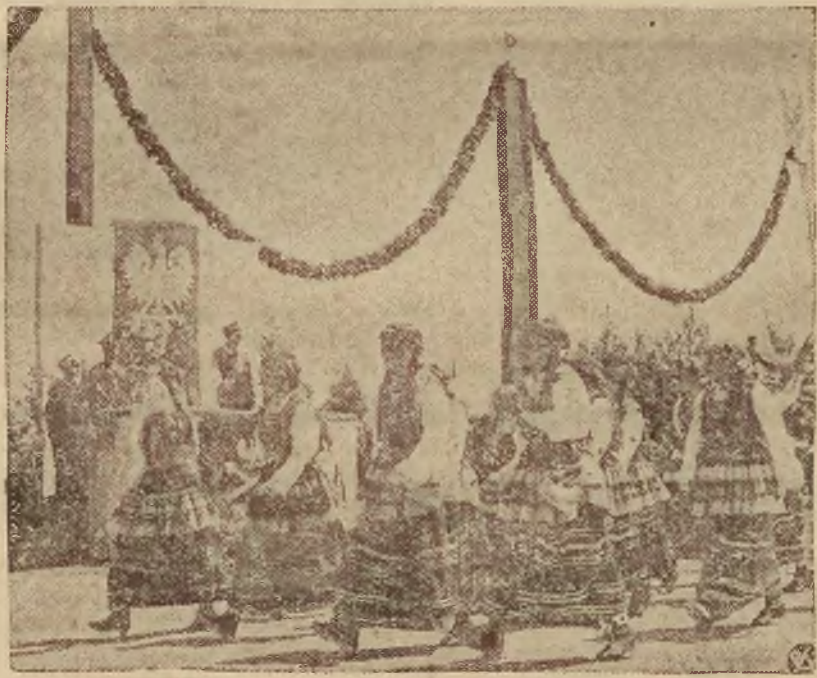
Sytuacja tego rodzaju, wymaga, celem polepszenia warunków życiowych osadników: przede wszystkim zmeliorowania gruntów oraz zaopatrzenia działek w inwentarz żywy i martwy oraz drzewka owocowe na dogodnych warunkach: długoterminowej spłaty — nieudzielenia natomiast pożyczek w gotówce, która najczęściej nie jest użytkowna w sposób dla gospodarstwa korzystny.

Drugim bardzo ważnym postulatem jest umożliwienie przynajmniej zdolniejszym dzieciom osadniczym dalszego kształcenia się zawodowego — dotąd bowiem jeszcze żadne dziecko wyżej poza szkołę powszechną nie poszło.

Oczywiście pisany wyżej stan rzeczy nie jest wyjątkiem i osadnicy nasi nie stanowią żadnego rezerwatu.

Wnioski można by uogólnić na cały ten teren gdzie osadnictwo było stosowane. Ponieważ w intencjach inicjatorów osadnictwa na pewno nie leżało powiększenie szeregów malkontentów na naszej wschodniej rubieży, warto byłoby jednak ten stan rzeczy uzdrowić. Uwolnić „ofiary osadnictwa” od tego dopustu Bożego, jakim dla nich jest ziemia, której nie umieją uprawiać i dać im inne źródło egzystencji, a prawdziwym osadnikom, którzy wytrzymali ciężką próbę zagospodarowania się dopomóc tak wydatnie, aby stali się gospodarzami wzorowymi.

Ludzi wiszących w powietrzu, oscylujących pomiędzy przychylnością administracji, a łaską tubylców nam nie potrzeba. Zamiast złorzeczyć i psuć wieść na bardzo często nie winne własnemu losowi „ofiary” nieprzemysłanej i nie wykonanej do końca polityki, ofiary te trzeba wreszcie uwolnić od roli ofiar. Sie.

W niedzielę odbyły się w Zamościu wielkie uroczystości przekazania armii darów ufundowanych przez społeczeństwo ziemi zamojskiej, oraz wręczenie Panu Marszałkowi dyplomu obywatelstwa honorowego miasta Zamościa. Zdjęcie Nr 1 — Pan Marszałek Smigły Rydz dekoruje jeden ze sztandarów ufundowanych przez miejscowe społeczeństwo pułkiem artylerii orderem Virtuti Militari. Zdjęcie Nr 2 — włościanki pow. zamojskiego w strojach regionalnych defilują przed Panem Marszałkiem Smigłym Rydzem.

Cicho sza

Nieco o inicjatywie

W Braślawiu niema już bezrobotnych, w Wilnie liczba ich wynosi tylko 800. Niedługo ujrzymy, jak w Ameryce plakaty „po trzebujemy ludzi”. Chyba, temu można przypisać, że z tym naszym, węzłem morskim czyli z tą kochaną inicjatywą prywatną jest tak ciężko.

Od 2 lat piszę o potrzebie pamiętek na rocznicach i nie jeszcze nie wypisałem. Ga zety są, chleb się polepszył! Przybyło bycie Schroniska P. I. P. Tur. Nawet restauracja jest. Koło Halewicz powstała już cała ulica willi i pensjonatów. P. prez. Szlachetowski ma 150 tysięcy zł na budowę Domu Wycieczkowego. Budują się szose i drogi gruntowe. A pamiętek jak niema tak niema. Czyż nie ma w Wilnie jakiegos przedsiębiorczego bezrobotnego, który by wyrabiał i sprzedawał np. modele żaglówek, czy piórnik — kajak — z napisem Narocz? Czy jakaś kasa bez procentowa nie mogła by tego zainicjować?

W niewielkim kraiku wielkich jezior wi lńskich, tkwią w ogóle setki niewyzyskanych możliwości. W obecnym stadium naszego rozwoju zwłaszcza wobec dobrych urodzajów, bieda jest li tylko rezultatem małej przedsiębiorczości. N. N. N.

P. s. Powiecie może, że pamiętki, pocztówki to drobiazg? Tak, ale z tych drobiazów żyje w Krakowie i na Huculszczyźnie tysiące rodzin.

POKOJE

TANIE. CZYSTE I CICHE
W HOTELU ROYAL

Warszawa Chmielna 31
Dla pp. czytelników „Kurjera Wileńskiego”
15% rabatu

Scena rodzinna

Slużaca: Proszę pani, proszę pani, pan wrócił.

Żona: Nareszcie. Proszę nakrywać do kolacji. Już po dziesiątej, gdzieś to przepadł? to skandal, ile razy ci mówiłam...

Mąż: Ależ kotusiu, wiesz przecież zebranie...

Żona: Zebranie do 10?

Mąż: Duszko, jak Boga kocham, zebranie. Już ci mówiłam, zakładamy Ligę...

Żona: Co? Znowu Liga? Któraż to już, szósta? Dość mam tych Lig.

Mąż: Ale skądże, słoneczko, to do piero piąta.

Żona: Znowu kłamiesz. Ile razy ci mówiłam...

Mąż: Naprawdę to tylko piąta. No, sama policz: Liga niepodawania ręki Liga antyspijrytystów, Liga propagandy soi, Liga unikania zawierania nie stosowanych znajomości na ulicy, no a ta jest piąta.

Żona: A Liga krzewienia kultury muzycznej wśród Poleszuków, to pies, co?

Mąż: Ależ duszko, to nie Liga, to koło, KKKMWP to takie proste koło krzewienia...

Żona: Wiem, wiem, Liga czy koło. Nie kijem, to pałką. I cóż, to za Liga?

Mąż: O, to coś zupełnie nowego, coś cudownego, tego jeszcze nie było...

Żona: Nie było, wiem, wiem, tylko składki płacić. Dosyć mam tych twoich...

Mąż: Ależ naprawdę słoneczko, ty sobie tylko pomyśl: liga nieobrażania się.

Żona: Nieobrażania się? Boże, ci mężczyźni, dość, dość. Nie pozwalam, jętro pójdziesz i zrzekniesz się członkostwa, zrozumiano?

Mąż: Kiedyż kotusiu, ty sobie tylko pomyśl, zostałem wybrany...

Żona: Co?

Mąż: Tak, zostałem wybrany prezesem...

Żona: Nie może być? Czemuż mi tego odrazu nie powiedział?

Mąż: Kiedyś ciągle mi przery...

Żona: Nigdy ci niczego nie przery

wam. No, nareszcie... prezesem. Mój mąż prezesem Ligi.

Mąż: No, co prawda nie całej Ligi...

Żona: Ach?

Mąż: No bo skąd kotusiu, sama pomyśl, jestem w ósmym stopniu służbowym, a na prezesa Ligi nigdy służby piątki szczebel A nie trafił. Ale zawsze i ja jestem prezesem.

Żona: Czego? Wydziału? Komisji?

Mąż: Komisji wydziału. Jestem prezesem komisji regulaminowej, wydziału imprez niestałych Ligi nieobrażania się. Przyjemnie, nieprawda.

Żona: No tak, tak, owszem.

Mąż: Jestem panem prezesem, a co z tego wynika? no, zgadnij...

Żona: Nie wiem.

Mąż: A z tego wynika, że ty jesteś pani prezesowa, hi, hi!

Żona: Ta, a to się moje miłe kuzyneczki zadreczą. Ta Ignacowa, jej mąż nigdy powyżej sekretarza nie wlażył, raz tylko trzy dni był wiceprezesem, ale i to przez pomyłkę.

Mąż: Nie, ty duszko sobie nie wyobrażasz, ta Liga, to coś cudownego. Naprawdę nie to co było dotychczas. Pomyśl tylko sobie że nikt się na nikogo nie będzie obrażał, co? Przecież

to cudowne. W moim wydziale jest mój pan dyrektor, ja w komisji regulaminowej, a on nad całym wydziałem imprez niestałych. No, to ty sobie wyobraź, tam u nas w biurze on sobie czasem podejdzie do mnie, po patrzy mi w oczy i zacznie gadać: „ależ co za bęwał z pana, panie referencie, co za bęwał, pana to chyba specjalnie do tego tresowano. Cóż pan tak patrzy, co? Może się obraził?” — A ja stoję, ręce na baczność i nie wiem czy mu dziękować, no bo też dowód życzliwości, pomyśl kotku, on, sam dyrektor ze mną raczy sobie po żartować więc nie wiem czy się uśmiechnąć, czy jednak może się obrazić, no bo przecież jednak jestem urzędnikiem w ósmym stopniu służbowym mam POS i 42 lata. A teraz niech tylko podejdzie, niech zażartuje o tej obrazie, ja mu odrazu nasze hasło: „kto się obraża, sam sobie ubliża, sam się poniża”.

A ty sobie wyobraź, przy nim. Dyrektorze, mówić o poniżeniu. Kiedy on zawsze same tylko podwyżki i gratyfikacje, co? I w ogóle „nikt nigdy nigdzie na nikogo, za nie” to nasze drugie hasło. Bo to nie tylko wobec członków, ale i na szerszej, że tak po wiem arenie. Musimy propagować na

Budieny

„Matin” doniósł, że w Moskwie krąży pogłoski o aresztowaniu marszałka Budiennego. Pismo francuskie przypomina, że w kwietniu r. b. Budienne opuścił stanowisko generalnego inspektora czerwonej armii, lecz zachował dowództwo moskiewskiego okręgu wojskowego. Wraz z Budienym miał zostać aresztowany jego szef sztabu Zaporoziec.

LUD ROSYJSKI.

Znakomity pisarz francuski Andrzej Gide, opisując swe wrażenia z pobytu w ZSRR pisze o ludzie rosyjskim tak: „Cudowne zdolności życiowe ludu rosyjskiego”. „Żywotność koka” — mówił o sobie Dostojewski, dziwiąc się, że przeszedł niesłychane doświadczenia i chociaż wiele uciepiał nie czuł się przez nie złamanym. Mitość życia triumfuje nad wszystkim, czasem poprzez obojętność i apatię, ale o wiele częściej dzięki bogactwu wewnętrznemu, humorowi, liryzmowi, jakiejś niezrozumiałej i niewytłumaczalnej radości, hyskającej jak ze studni artystycznej. Powiniennym był powiedzieć: niezwykła potrzeba szczęścia i zdolności odnajdowania go byle gdzie, byle jak, byle kiedy i wbrew wszystkiemu.”

Ostatnie zdanie przypomina nieco charakterystykę murzynów w amerykańskim Harlemie, kontentujących się byle czym i cieszących się przy byle okazji jak dzieci. Ale nie o to tu chodzi. Chodzi o charakterystykę Budiennego, a że wyszedł on z ludu, więc od ludu charakterystykę tę zaczynamy, używając do tego brydowej obserwacji A. Gide’a.

BUDIENNY.

Zdaje się, że główną cechą indywidualności marszałka Budiennego jest właśnie owa podkreślana przez pisarza francuskiego żywotność i radość życia. W oderwaniu od podłoża z którego wyszedł i na tle zachodnio-europejskim był by słynny kawalerzysta zapewne fenomenem dosyć egzotycznym. Na tle jednak rodzinnym nie tylko nie razi, lecz z tłem tym wspaniale harmonizuje. W osobie czerwonego marszałka skupiają się jak w soczewce właściwości bogatej, bujnej, szerokiej, stepowej, mieszczącej tak wiele sprzecznych ze sobą pierwiastków natury rosyjskiej. Wielu psychologów i pisarzy starało się naturę tę zgłębić. Może najgenialniej uczynił to Dostojewski, ale i on całego bogactwa nie wyczerpał.

Sa dwa charakterystyczne wyrażenia rosyjskie: „dusza na rozpazku” i „morze pa kalena”. Dają one wyraz szerokości i rozległości duszy tego eurazyjskiego ludu, o którym Mickiewicz wyrażał się jako o białej karcie, niezapisanej jeszcze ani przez szafana ani przez anioła. Oba te zwroty, gdy się mówi o b. wachmistrzu armii carskiej a obecnym marszałku armii czerwonej mieć trzeba na uwadze. W Budienym nie ma nic z angielskiej flegmy czy szkockiej skrwotności. Tym bardziej nie ma nic ze szkockiego skapstwa. O Budienym odpowiada się historie jako o hulace i pijaku, jako o człowieku niepościągłym w mowie i uczynkach, jako o koniarzu, którego temperament ponosi raz po raz i którego jedyną rewolucyjną zasługą, połączone z olbrzymią populacją, jest w armii ratują — a przynajmniej dotychczas ratowały — przed katastrofą życiową.

ANALOGIE.

Utarły się już od lat analogie, przeprowadzane między rewolucją rosyjską a wielką rewolucją francuską. Szczególnie wagi w oczach poszukiwaczy tych analogii nabiera fakt likwidowania zasłużonych bojowników rewolucyjnych przez samą rewolucję. Wygnano Trockiego, rozstrzelano Tuchaczewskiego i innych. Ana-

logia ze ścięciem Danton’a czy egzekucją miżrondyków czy zgilotynowaniem Saint Just’a lub Robespierre’a. Różowych pożerają czerwoni, czerwonych — szkarłatni. Analogia między Molochem a rewolucją.

W tych analogiach powtarza się też imię Napoleona. W swoim czasie czerwonym Napoleonem był Lew Trocki. Później został nim Tuchaczewski, wreszcie marszałek Bluecher. Te analogie odnoszą się do czynów wojennych. Jeżeli zaś chodzi o cezaryzm, to nie brak głosów porównujących Napoleona ze Stalinem.

Budiennego oczywiście do Napoleona upodobnić nie sposób. Podobieństwa znalazłby się conajwyżej między Budienym a niektórymi napoleońskimi wodzami. A więc weźmy chociażby Murata i Lassalle’a. Obaj wspaniali dowódcy kawalerii. Obaj niezrównani specjaliści od masowych, wielkich druzgocących szarż kawalerskich. Kawaleria Murata ściga rozbitą pod Jeną i Auerstaedt armię pruską aż do bram Berlina. Lassalle na czele grupki lansjerów zdobywa potężny Szczecin.

Obaj próżni, obaj pyszałkowaci, ale obaj szaleńczo odważni, obaj noszeni na rękach przez żołnierzy, obaj niezastępieni. Kapiący złotem i ozdobiony fantastycznymi szamerunkami mundur Murata i jego kapelus z pióropuszem strusim słynne są w całej Europie, zanim ambitny ich posiadacz nie padł — jako pretendent do utraconego tronu neapolitańskiego i szwagier Napoleona — od kul plutonu egzekucyjnego w południowych Włoszech. Lassalle ginie na polu bitwy. Po obu pozostaje legenda.

Budienne stwarza legendy w latach 1919—20, przebiegając w kilkadziesiąt tysięcy szabel polacie żywej Ukrainy i wdzierając się na tyły armii polskiej podczas kampanii kijowskiej. Zwycięska polska kontrofensywa odbiera wprawdzie Budiennego znaczną część laurów, lecz nie przeszkadza to później wybitnemu kawalerzysty w karierze wojskowej i zdołaniu być najwyższym, marszałkowskiego stopnia. Widocznie poza temperamentem bojowym, wyładowywanym przed 18 laty na polach bitew drzewały w b. wachmistrzu carskiej kawalerii zdolności organizatora.

Jeżeli wiadomości „Matin” okażą się prawdziwe, to na fotografiach z wielkich rewii majowych na Czerwonym Placu w Moskwie, nie zobaczymy już więcej czarnego węża na koniu w bezpośredniej bliskości Stalina, Woroszyłowa i innych dygnitarzy. Raz jeszcze się potwierdzi wówczas odwieczne powiedzonko o zmienności fortuny.

N.

Jeżeli wiadomości „Matin” okażą się prawdziwe, to na fotografiach z wielkich rewii majowych na Czerwonym Placu w Moskwie, nie zobaczymy już więcej czarnego węża na koniu w bezpośredniej bliskości Stalina, Woroszyłowa i innych dygnitarzy. Raz jeszcze się potwierdzi wówczas odwieczne powiedzonko o zmienności fortuny.

N.

Jeżeli wiadomości „Matin” okażą się prawdziwe, to na fotografiach z wielkich rewii majowych na Czerwonym Placu w Moskwie, nie zobaczymy już więcej czarnego węża na koniu w bezpośredniej bliskości Stalina, Woroszyłowa i innych dygnitarzy. Raz jeszcze się potwierdzi wówczas odwieczne powiedzonko o zmienności fortuny.

N.

logia ze ścięciem Danton’a czy egzekucją miżrondyków czy zgilotynowaniem Saint Just’a lub Robespierre’a. Różowych pożerają czerwoni, czerwonych — szkarłatni. Analogia między Molochem a rewolucją.

W tych analogiach powtarza się też imię Napoleona. W swoim czasie czerwonym Napoleonem był Lew Trocki. Później został nim Tuchaczewski, wreszcie marszałek Bluecher. Te analogie odnoszą się do czynów wojennych. Jeżeli zaś chodzi o cezaryzm, to nie brak głosów porównujących Napoleona ze Stalinem.

Budiennego oczywiście do Napoleona upodobnić nie sposób. Podobieństwa znalazłby się conajwyżej między Budienym a niektórymi napoleońskimi wodzami. A więc weźmy chociażby Murata i Lassalle’a. Obaj wspaniali dowódcy kawalerii. Obaj niezrównani specjaliści od masowych, wielkich druzgocących szarż kawalerskich. Kawaleria Murata ściga rozbitą pod Jeną i Auerstaedt armię pruską aż do bram Berlina. Lassalle na czele grupki lansjerów zdobywa potężny Szczecin.

Obaj próżni, obaj pyszałkowaci, ale obaj szaleńczo odważni, obaj noszeni na rękach przez żołnierzy, obaj niezastępieni. Kapiący złotem i ozdobiony fantastycznymi szamerunkami mundur Murata i jego kapelus z pióropuszem strusim słynne są w całej Europie, zanim ambitny ich posiadacz nie padł — jako pretendent do utraconego tronu neapolitańskiego i szwagier Napoleona — od kul plutonu egzekucyjnego w południowych Włoszech. Lassalle ginie na polu bitwy. Po obu pozostaje legenda.

Budienne stwarza legendy w latach 1919—20, przebiegając w kilkadziesiąt tysięcy szabel polacie żywej Ukrainy i wdzierając się na tyły armii polskiej podczas kampanii kijowskiej. Zwycięska polska kontrofensywa odbiera wprawdzie Budiennego znaczną część laurów, lecz nie przeszkadza to później wybitnemu kawalerzysty w karierze wojskowej i zdołaniu być najwyższym, marszałkowskiego stopnia. Widocznie poza temperamentem bojowym, wyładowywanym przed 18 laty na polach bitew drzewały w b. wachmistrzu carskiej kawalerii zdolności organizatora.

Jeżeli wiadomości „Matin” okażą się prawdziwe, to na fotografiach z wielkich rewii majowych na Czerwonym Placu w Moskwie, nie zobaczymy już więcej czarnego węża na koniu w bezpośredniej bliskości Stalina, Woroszyłowa i innych dygnitarzy. Raz jeszcze się potwierdzi wówczas odwieczne powiedzonko o zmienności fortuny.

N.

Jeżeli wiadomości „Matin” okażą się prawdziwe, to na fotografiach z wielkich rewii majowych na Czerwonym Placu w Moskwie, nie zobaczymy już więcej czarnego węża na koniu w bezpośredniej bliskości Stalina, Woroszyłowa i innych dygnitarzy. Raz jeszcze się potwierdzi wówczas odwieczne powiedzonko o zmienności fortuny.

N.

Jeżeli wiadomości „Matin” okażą się prawdziwe, to na fotografiach z wielkich rewii majowych na Czerwonym Placu w Moskwie, nie zobaczymy już więcej czarnego węża na koniu w bezpośredniej bliskości Stalina, Woroszyłowa i innych dygnitarzy. Raz jeszcze się potwierdzi wówczas odwieczne powiedzonko o zmienności fortuny.

N.

Czworonożni uciekinierzy

Przez granicę pirenejską przebiegają do Francji z Hiszpanii konie, porzucone przez czerwone wojska w czasie walk z powstańcami. Zwierzęta te są wypalane i odprawiane z powrotem.

Spadek przyrostu naturalnego

Ogłoszone ostatnio cyfry, dotyczące przyrostu naturalnego ludności w niektórych krajach europejskich w IV kwartale ub. r. świadczą o dużych zmianach, jakie zaszły w tym okresie w szeregu krajów. Z danych, które obejmują Polskę, Anglię, Bułgarię, Czechosłowację, Francję, Holandię, Łotwę, Niemcy, Norwegię, Węgry i Włochy, wynika, że w okresie sprawozdawczym jedynie we Włoszech zarejestrowano wzrost przyrostu naturalnego ludności, podczas gdy wszystkie pozostałe kraje wykazały spadek przyrostu ludności. Podkreślić należy, że spadek ten

objął również państwa, które dotąd zajmowały przodujące miejsce pod względem przyrostu ludności, jak Polska, Bułgaria i Holandia.

Największy przyrósł naturalny w liczbach bezwzględnych zanotowano w I kwartale ub. r. w Niemczech, mianowicie 114,703 osoby (wobec 135,319 w poprzednim kwartale). We Włoszech przyrósł naturalny wyniósł 106,132 osoby (95,131), w Polsce 96,129 (99,584), w Anglii z Walią 15,754 (58,289), w Bułgarii 14,417 (20,332), w Czechosłowacji 14,246 (20,442), w Holandii 22,322 (27,445), w Węgrzech 12,178 (16,174), w Norwegii 3,487 (4,869), na Łotwie 1,607 (2,800), wreszcie we Francji zanotowano ubytek ludności o 11,751 osób, podczas gdy w III kwartale r. ub. przyrósł ludności wyniósł 17,216 osób.

Jeśli chodzi o przyrósł naturalny w stosunku do liczby mieszkańców, na pierwszym miejscu znajduje się Polska, w której przyrósł ludności wyniósł w IV kwartale r. ub. 11,1 na 1,000 mieszkańców. Na drugim miejscu znajdują się Włochy i Holandia po 10,2, na trzecim Bułgaria — 8,7, dalej Niemcy 6,8, Węgry — 5,4, Norwegia — 4,9, Łotwa — 3,7, Czechosłowacja — 3,5, Anglia z Walią — 1,5 wreszcie Francja, w której ubytek ludności wyniósł 1,1 na 1,000 mieszkańców.

Zwraca uwagę znaczny przyrósł ludności we Włoszech, które zajmują obecnie drugie miejsce po Polsce.

Żona: No tak, proszę nie przeszkadzać.

Służąca: A po mojemu, to nie z tego nia będzie.

Mąż: Co? Z czego nie nie będzie?

Służąca: A z tego tam Liga ci jak?

Mąż: Co, co Marysia tu wygaduje? Co, że z Ligi nie nie będzie?

Służąca: A co, żebyż to nicht na nikogo sien nie połażają, a ciż to widziane rzeczy?

Mąż: Ach ty tłumoku. Won stąd, do kuchni won, a to się rozpuściła, jak bicz dziadowski. O Lidze, o Lidze. Nieobrażania się mówi, że się pokłóca, co za bezczelność, czy kto coś po dobnego widział. Kotku, przepraszam, że się tak uniósłem, ale doprawdy, nie można z nią wytrzymać.

Żona: No i widzisz, że z tą Ignacową miałem rację. Nie tak to łatwo się nie obrażać. Wasza idea jest trudna. Taka pierwsza lepsza Marysia...

Mąż: Co? Więc ty sądzisz, że się obrażam na Marysię?

Żona: A co? Może nie?

Mąż: Ależ kotku, jakże można na Marysię się obrażać? Ja się na nią gniewam.

Jerzy Baniewski.

Budowa kanału Warta—Gopło

Szybko postępuje na przód wykonanie budowy kanału Warta—Gopło. Roboty rozwijają się z dnia na dzień tak, iż kontury i rozmiary poruszonego kanału zaczynają się wyłaniać z miejsc gdzie przed niedawnym jeszcze czasem, bo przed miesiącem, były łąki torfowiska i nieużytki.

Szczególnie intensywnie prace prowadzone są na pierwszym odcinku trasy. U ujścia kanału do rzeki Warty w Morzysławiu prowadzone są roboty regulacyjne, które kształtują zarówno bieg rzeki jak i trasę kanału. Nad pogłębieniem terenu pod przyszły kanał pracuje tutaj kopaczka motorowa. Nadto celem zabezpieczenia doliny kanału przed zalewem wielkich wód Warty, wznosi się specjalny wał ochronny. Równocześnie rozpoczęto budowę śluzy komorowej, która służyć będzie do przepuszczania statków i szkut.

Roboty ziemne przeprowadzono już na odcinku pierwszym 5 km, podchodząc przez Laskowiec i Kucinę aż do miejscowości Solanki, gdzie jak wiadomo znajduje się obóz pracy. W obozie tym jest skoszarowanych około 500 robotników, skierowanych do prac przy budowie kanału z zachodnich powiatów woj. poznańskiego. Mają oni tutaj pełny wikt żołnierski.

Druga partia robotników zajęta jest w Pątnowie, gdzie dla zamknięcia kanału rozpoczęto budowę śluzy komorowej. Nadto przewidziana jest tutaj budowa przystani. Ogółem przy budowie kanału zajętych jest 900 robotników.

Bogactwo którym darzy nas morze

Pięć złowionych śledzi przypada corocznie na każdego mieszkańca ziemi

Ze względu na wielką ilość śledzi w morzach północnych Europy są one tanie, a będąc smaczne i posiadając wysoką wartość odżywczą nadają się do wyrobu różnorodnych przetworów.

W morzach północnej Europy poławia się 1000 do 1200 milionów kilogramów śledzi, dwa razy tyle co wążuszków, stojących pod tym względem na drugim miejscu. Wynosi to około 10 miliardów sztuk. Na każdego więc mieszkańca naszego globu przypada po 4—5 śledzi rocznie. Śledzie konsumuje się pod najrozmaitszymi postaciami. Poczynając od zwykłych solonych, poprzez marynaty, aż do wytwornych smakołyków jakimi są: śledzie w śmietanie, w winie, w sosie po miodorowym — od rolnoposów do najrozmaitszych odmian wędzonych.

Półów śledzi rozpoczyna się mniej więcej od czerwca przy wysepkach szotlandzkich, na południe wzdłuż wybrzeży Szkocji, poprzez Fladengrund i Gat, aż do Doggerbank w Esto-

padzie. Od połowy października do połowy grudnia poławia się je w Morzu Północnym, Bałtyckim i w zatokach. Śledzie w Morzu Bałtyckim są mniejsze niż w Morzu Północnym i znajdują się tam w mniejszych ilościach.

Obfitość łuszczy w śledziach jest godną uwagi, gdyż inne gatunki ryb tłustych, jak węgorze i łososie, należą do stosunkowo drogiej, tymczasem śledź jest jedną z najtańszych ryb w ogóle. Znaczenie odżywcze śledzi polega na wysokiej zawartości (jak i we wszystkich innych rybach) pełnowartościowego i lekkostrawnego białka. Poza tym mlecz i ikra zawierają witaminy A i D. Dzięki taniości są one dostępne dla szerokiego maso szczególnie podczas zimy i przedwiośnia jest ważne, wobec braku innych, bogatych w witaminy pokarmów. Śledź zawiera poza tym: wapno, fosfor i żelazo, jako ryba morską — także jod.

Wyprawa polska w Alpy wschodnie

Członkowie klubu wysokogórskiego PTT dr Z. Kuleszyna, dr M. Zajaczkowski, którzy wyjechali motocyklem w Alpy wschodnie dla badań botaniczno-leśnych oraz treningu wysokogórskiego przybyli w dniu 14 bm. do Zell Am See.

Z Polski poprzez Spisz, Faltę i Dolinę Wagu udali się do Wiednia, po czym przez Semmering i Schober-Pass dotarli w Dolinę Enns, gdzie w okolicach Admont i Gesause dokonali pomiarów i obserwacji naukowych w lasach alpejskich

modrzewiowo-świerkowych.

W dalszym ciągu przeprowadzono badania nad reliktową sosną w rewinach leśnych Radstadt i Forstlaubach oraz nad drzewostanami urwiskowymi w dolinie Bluehnbach koło Werfen.

Tu również dokonano wejścia na najwyższy szczyt Alp salzburskich — Hochkoenig (2938 m) przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych wśród mgły i śniegu. W ogóle podróż odbywała się przy bardzo zmiennej pogodzie.

Polska na międzynarodowej wystawie filmowej

Na tegorocznej wystawie filmowej, w Wiedniu, której otwarcie nastąpi w dniu 8 sierpnia r. b., polski świat filmowy reprezentować będzie p. Ryszard Ordyński.

Jak wiadomo, Polska wysłała do Wiednia 2 filmy pełnometrażowe, a mianowicie: „Geniusz sceny” z Solskim oraz „Halkę” z Ladis - Kiepurą, oraz 4 krótkometrażówki: „Meteor”, „Zubr — król puszczy”, „Ołowiane żołnierzyki” oraz „Improwizacja”.

Ogółem na wystawie weźmie udział 18

państw. Najwięcej filmów nadesła Ameryka, mianowicie 8. Niemcy, Wielka Brytania i Francja zgłosiły po 6 filmów, Włochy i Czechosłowacja — po 4, Meksyk 3, Węgry, Polska, Szwecja, Japonia i Indzie — po 2 filmy, Belgia, Szwajcaria i Afryka Południowa — po 1 filmie. Z pozostałych państw, Argentyna, Norwegia i Brazylia prosiły o przedłużenie terminów nadesłania filmów, tak, że dotąd jeszcze niewiadomo ile obrazów zgłoszonych będzie przez te państwa.

Okrety widma

Kto bawi w Londynie powinien wstąpić do Lloyd’a, największego towarzystwa ubezpieczeniowego na świecie. W halu olbrzymiego gmachu zwróci uwagę turysty stary, słynny dzwon, zwany „Lutine Bell”. Dzwon ten głosi żałobną wieść o każdym zatopionym okręcie. Od 1799 roku oznajmia, że gdzieś w odmętach oceanu zatonał jeszcze jeden statek. Dzwon z hallu Lloyd’a był niedługo dzwonem okrętowym fregaty „Kutnee”, która zatonała w 1799 r. na Zuijderzee wraz z cennym ładunkiem złota wartości około 1 miliona funtów.

Katastrofa nastąpiła w okolicznościach niezwykle tajemniczych, do dziś dnia niewyjaśnionych. Okręt zatonął podczas pięknej pogody, bez przyczyny zapadł się w morze.

Takich tajemniczych wypadków zatonięcia okrętów notują kroniki morskie sporo. W czerwcu 1909 r. opuścił parowiec „Varata” z załogą liczącą 400 ludzi port Durban, w południowej Afryce. Wieczorem pierwszego dnia był widziany przez jakiś angielski statek, a jeszcze przed zapadnięciem nocy zatonął wraz z załogą. Morze było gładkie jak stół. W tym miejscu oceanu nie ma żadnych raf podwodnych. Angielski okręt wysłany na poszukiwanie nie znalazł nic. Morze jochłonoło jeszcze jedną tajemnicę. Dopiero w cztery lata później fale wyrzuciły na wybrzeże Nowej Zelandii kółko ratunkowe „Varaty”. Ale nie znaleziono w niej żadnych śladów ludzi.

Po upływie dziesięciu lat jeden z angielskich parowców miał w tym samym miejscu podobny wypadek. Nagle na pełnym mo-

rze niespodziewane uderzenie wstrząsnęło okrętem, poczyni stwierdzono, że w dnie statku jest wielka dziura. Wypadek ten był trudny do wytłumaczenia. Przeprowadzone na tym miejscu badania wykazały, że ocean w tym miejscu jest bardzo głęboki, więc żąd na podwodną rafę nie mogła przebić dna okrętu. Od tego czasu panuje wśród żeglarzy całego świata zabobonny strach przed tym miejscem. Ścieli z nich wierzy, że w niezmiernie głębokości żyją tam potwory, które napadają na okręty.

Ale nie tylko oceany mają swoje tajemnice. Posiadają je również małe morza, na których zniknęły okręty bez żadnego śladu. I tak np. przed czterdziestu przeszło laty przed nami badani wykazały, że ocean w tym miejscu jest bardzo głęboki, więc żąd na podwodną rafę nie mogła przebić dna okrętu. Od tego czasu panuje wśród żeglarzy całego świata zabobonny strach przed tym miejscem. Ścieli z nich wierzy, że w niezmiernie głębokości żyją tam potwory, które napadają na okręty.

Legenda marynarska twierdzi, że okręty te nie zginęły, lecz tułają się po oceanach jako okręty — widma. Często się zdarza, że jakiś okręt spotyka nagle na morzu dawno zaginiony statek, z którym nie może się skomunikować.

HOTEL
„ST. GEORGES”
w WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

P. min. Kościółkowski zwiedza roboty publ.

Onegdaj przybył samolotem z Warszawy do Wilna minister Opieki Społecznej p. Marian Zydras Kościółkowski.

W dniu wczorajszym p. Minister dokonał lustracji robot, prowadzonych w obrębie W. M. Wilna przez Fundusz Pracy.

Pan minister Kościółkowski specjalnie interesuje się stanem zatrudnienia na terenie Wilna. W związku

z tym wypadka stwierdził, co zresztą przed niedawno już notowaliśmy, że obecnie liczba zatrudnienia osiągnęła rekordową od lat cyfrę. Zarejestrowana liczba bezrobotnych fizycznych jest obecnie zaledwie 800 osób, w powiatach — 282.

Na ewidencji Funduszu Pracy figurują obecnie przeszło 7000 osób zatrudnionych na różnych robotach publicznych. Jest to również oddawna nie notowana cyfra zatrudnienia.

Staszysowi zwrócono medale

Epilog dewizowej rozprawy w Gdyni

„Aidas” z dnia 19 b. m. podaje, iż sądząc w Gdyni zwrócił b. prezesowi Tymczasowego Litewskiego Komitetu Narodowego w Wilnie medale i monety złote, swego czasu zakwestionowane Staszysowi podczas kontroli

granicznej w Tczewie.

Zwrot zakwestionowanych monet nastąpił w związku z zakończeniem sprawy karnej przeciwko Staszysowi, który został uniewinniony.

Na granicy sowieckiej padł przemytnik

Dobra „konlunktura” na polskie zboże z powodu przygotowań wojennych na D. Wschodzie?

Z pogranicza sowieckiego donoszą o zanotowanym ostatnio wzmożeniu się przemytu zboża polskiego do ZSRR. Tymczasem się to, jak twierdzą wyjemniczeni, w związku z naprężoną sytuacją na Wschodzie Sowietów masowo wysyłają tam zboże dla zaopatrzenia armii Dłuchera.

W związku z powyższym stanem rzeczy onegdaj w nocy patrol KOP-u koło wsi Janewicze w rejonie Wilejki, lustrując pas pograniczny natknął się na większą grupę przemytników, którzy właśnie usiłowali przemieścić transport zboża. Na

wzwanie „słów” przemytnicy rzucili się do ucieczki. Padła salwa i... zabity jeden z przemytników. Jest to, jak się okazało, niejaki Ludkiewicz, mieszkaniec pobliskiej wsi. Większość jego towarzyszy zatrzymano.

Hotel EUROPEJSKI

W WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Tylko za 29 zł. 50 gr.

Czytelnicy nasi zwiedzają „Cud nad Bałtykiem” Gdynię

Najważniejszym bodaj dziełem w Polsce odrodzonej stała się Gdynia. Z malej wioszczyny rybackiej, w ciągu lat kilku wyrosło słynące miasto portowe, bijące rekord obrotów handlowych na Bałtyku. Tempo rozwoju Gdyni jest miarą rozwoju mocarstwa wego znaczenia Polski i wyrazem siły jej ekspancji gospodarczej. Tutaj nawet największy wróg naszej niepodległości, pogardliwie nędryg nazywający Polskę „państwem sezonowym”, musiał patrzeć z podziwem na dzieło polskiego geniusza, oczom swoim nie wierząc, aby to, co tak niedawno jeszcze wiało pustką i bezludnością, można było poprosić wyczarować w tak krótkim przeciągu czasu w potężne budowlę i wspaniałe urządzenie portowe. Setki statków handlowych przybyłych z najodleglejszych krajów, wielobarwne bandery wszystkich państw świata, a przede wszystkim cyfry: 12 milionów ton przeładunku rocznego, wszystko to świadczy, że Gdynia to jeden z najpotężniejszych czynników gospodarczych Polski. To już nie tylko sentyment z błękitem beżu, to już nie tylko białym żagle, do którego wdychają młodzieńcze panienki. To już jest prawdziwe „okno na świat”, którego płynię bogactwo do Polski, tedy bowiem przelewa się 80 proc. naszego handlu zagranicznego.

Mają jest chłabić się Gdynią i polskim morzem na podstawie przeczytanych opisów. Trzeba tam być i naocześnie zobaczyć to wspaniałe dzieło geniusza polskiego, które w historii Polski odrodzonej śmiało można nazwać „Cudem nad polskim Bałtykiem”. Ciężkie warunki materialne nie każdemu jednak pozwalają na oglądanie tego „Cudu polskiego Bałtyku” własnymi oczami.

Bilet indywidualny z Wilna do Gdyni przekroczyłby niewątpliwie całonocny zarobek niejednego obywatela, którego ma

zobaczyć Polskie Morze i Gdynię. Dlatego też redakcja „Kurjera Wileńskiego”, pragnąc uprzyjemnić wyjazd nad Bałtyk jak najszerszym rzeszom swoich czytelników, organizuje pociąg popularny do Gdyni. Za minimalną opłatą 29 zł 50 gr. urządził mi 5 dniową wycieczkę do Gdyni (od 1—5 sierpnia), skąd statkiem zawieziemy wycieczkowców na Hel, a następnie na motorówkach pokazywać port handlowy w Gdyni. Po nadto w Gdyni zapewnimy bezpłatnie wygodne noclegi. Dla uprzyjemnienia kilkuna naszym pociągu będziemy mieli wagony diningowy i restauracyjny. Zapisy na wycieczkę, z którymi radzimy się spieszyć, aby zapewnić sobie miejsce, których liczba jest ograniczona, przyjmuje codziennie od 9—20 administracja „Kurjera Wileńskiego”, ul. Biskupa Bandurskiego 4.

Teatr m. NA POHULANCE

Dziś o godz. 8.30 wiecz.

SZÓSTE PIĘTRO

Ceny zwyczajne

O racjonalną hodowlę owiec na Wileńszczyźnie

Specjalna komisja przeprowadza na terenie woj. wileńskiego i nowogródzkiego badania nad możliwościami hodowli owiec rasy wysoko-wartościowej. W pierwszym rzędzie dotyczy to ma owiec ka-

rakułowych, gdyż import karakułów pochłania rok rocznie grube miliony.

Komisja ministerialna wybrała już kilka powiatów w tych województwach na ośrodki do hodowli tych owiec.

Spustoszenia które poczynił huragan w pow. oszmiańskim

Obliczono już straty wyrządzone przez huragan, jaki przeszedł przed dwoma tygodniami nad powiatem oszmiańskim. W 115 miejscowościach dotkniętych zostało 1.802 gospodarstwa, pozostawiając 6166 rodzin, w tym 3757 dzieci w obliczu nędzy i głodu. Obszar zniszczenia wynosi 8251 ha

zasiwów a straty obliczają na 972 tys. zł. Ponadto huragan zniósł 123 budynki mieszkalne i gospodarcze.

Obecnie czynione są starania o pomoc siewną w postaci 11700 q zboża oraz na dożywianie dotkniętych klęską gradobicia 6200 q zboża.

Tabela loterii

1 dzień ciągnięcia 2-iej klasy 42 Loterii Państwowej

I i II ciągnięcie Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 zł. padła na nr. 15531

25.000 zł. 115999
10.000 zł. 83195 136789
5000 zł. 7133 51354 58632 84940

97178

2.000 zł.: 83836 103228 110144

133839

1.000 zł.: 26902 27156 58677

122662

500 zł.: 7022 73467 94351 142389

145622 154542 159413

250 zł.: 1272 4042 9714 10926

11257 15503 17367 20275 23769

27304 37736 38929 43699 45011

56751 60668 62246 64571 65885

70636 83027 83580 89390 91555

94517 98823 106572 112141 123913

Wygrane po 125 zł.

218 779 1027 1279 1511 1631

1710 184 871 2352 2474 2740 2859

2925 3118 4652 4722 92 4856 4975

5514 70 5900 6138 5656 6896 6961

7084 9707 7861 8080 8256 9061 94

9874 10090 186 202 581 603 95 980

11033 842 931 12709 802 13828

469 633 921 84 89 14631 15090

284 318 79 16669 17276 790 18185

72 38 813 827 19079 652 20295 348

682 22243 25023 256 653 892 24030

475 26004 213 355 952 27336 28

28149 683 881 29182 428 660 96

30272 577 643 31443 622 924 3206

72 165 192 517.

33789 944 34403 533 812 35043

835 960 36207 893 37234 76 87 38018

60 18607 454 650 39082 151 602 752

40326 679 824 952 41615 42229 53

872 43379 44234 456 45247 864 995

4620 517 681 7215 70 655 48508 825

49286 402

50567 807 51206 52304 53496 54626

61 98 738 55051 78 139 362 408 736

56666 438 445 06 964 57391 530 673

58244 345 547 59146 417 49 505 90

709 60035 342 710 61144 238 87 330

013 70 923 62070 338 820 63056 135

69 64075 284 98 532 831

65203 325 985 66024 67469 68152

266 512 602 62799 920 7170 240

72273 330 78012 920 7177 74741 82

909 34 75261 428 918 20 76337 858

903 77223 95 672 896 78058 77 214

687 79031 312

80230 49 323 72 515 81013 54 758

82 82247 959 83877 718 851 926

84527 622 980 85310 86319 56 875

87037 46 767 88522 757 920 90588

91144 97 212 384 914 92245 62 68

465 614 93594 620 996 94218 27 349

558 96165 304 23 759

97454 636 720 976 98172 521 38

603 99318 120 50 69 93 28 855 60

100030 60 76 385 504 827 101747 56

102494 862 108991 104235 89 539 730

874 105118 487 106236 776 921

Wygrane po 62,50 zł.

179 350 583 724 1056 1191 1643

2104 2377 2731 48 3258 3808 3943

4081 4116 61 4487 91 4516 50

4891 4976 5316 5472 5702 6076

7269 7468 89 7671 7913 8126 8435

8659 8781 88 8963 9079 9150 9431

38 9714 10313 475 526 755 996

11517 626 41 754 91 94 901 12169

334 656 58 861 951 13172 444 549

795 994 14496 582 770 15136 318

657 860 960 16431 17396 561 979

18111 241 65 667 724 830 980

19009 94 31 874 20378 409 518 50

626 719 21524 86 820 933 22152

308 418 8 753 91 2371 977 24037

87 364 618 54 851 25304 495 707

26007 27 194 735 57 27032 368

675 23807 117 85 569 738 76 91

927 29089 234 605 705 30191 298

353 403 8 976 31176 48 425 20 514

781 56 878 90 32309 36.

33092 423 540 71 858 34494 846

948 35525 604 65 97 727 63 36120 58

355 583 683 961 37288 311 594 38045

748 88 885 39227 303 456 717 850

40009 10 293 485 546 659 41155 93

315 447 54 61 42127 34 358 443 677

751 43261 44145 504 69 607 11 45121

396 583 46043 55 144 47027 172 416

82 561 702 27 903 48012 580 789 982

49042 673

50182 288 622 731 51152 247 537

52374 696 733 87 990 53171 327 617

81 704 957 54109 244 48 608 860

55437 56151 97 249 560 657 739 832

900 57589 58133 300 522 723 98 921

59021 162 989 503 703 79 60052 391

752 826 974 61042 168 321 82 568

837 43 46 82644 744 988 63138 318

564 644 64359 77 877 900 93

65478 66520 686 734 847 57800 986

68028 568 604 14 828 69052 98 172

263 650 90 700 803 917 54 70269 90

491 71158 412 27 883 86 937 72048

231 502 98 612 832 73067 227 737

74095 281 474 73 76156 255 367 783

77405 543 97 305 78097 79288 317 91

80048 283 308 32 534 63 658 293

81085 199 449 601 50 708 967 82053

195 399 547 605 801 907 80266 996

84153 495 671 734 892 94 85290 667

84076 137 344 786 87046 133 85 306

527 638 783 802 88031 80 475 484

870 90064 345 91104 369 968 92136

89 245 349 611 98 800 38 919 93009

413 629 94321 401 729 95165 343 624

707 96076 203 364 74 88744

97366 431 763 931 94744 92 903

99609 97 869 982 100315 404 28 911

101798 102666 98 825 57 103261 480

834 902 104084 169 245 84 9 579 94

617 717 933 67 105008 24 307 590 34

106368 569 561 95 107032 77 668 879

108128 235 383 716 991 110570

111809 113368 720 82 862 942 114338

146854 66 115250 464 501 1 769 913

110556 76 84 269 433 609 11 45

118386 119438 588 120036 240 573

830 121363 590 766 122407 829 123273

3

KRONIKA

LIPIEC
20
Środa

Dziś: Czesława i Ellasza
Jutro: Wiktora M.

Wschód słońca — g. 3 m. 10
Zachód słońca — g. 7 m. 40

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB
w Wilnie z dn. 19. VII. 1938 r.

Ciepłota 460
Temperatura średnia + 17
Temperatura najwyższa + 21
Temperatura najniższa + 13
Opad —
Wiatr: północno zachodni
Tendencja: bez zmian
Uwagi: chmurno

LIDZKA

— **Otwarcie kolonii akademickiej w Niemnie.** W dniu 17 bm. odbyło się w Niemnie gm. dokądowskiej uroczyste otwarcie społeczno - wypoczynkowej kolonii akademickiej. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem, które odprawił rektor Kollegium ks. ks. Pijarów z Lidy ks. Klemens Czabanowski.

Akademicy rozlokowali się w barakach LOPP. W programie kolonii jest w pierwszym rzędzie roztożenie opieki nad działalnością wsi. Korzystając z pobytu w Niemnie na plaży licznie zgromadzonych ludzi, zarząd kolonii akademickiej urządził dancing w miejscowym kasynie.

— **Budowa mostu żelazno - betonowego.** Na rzece Lidzie przy ul. Grażyny przystąpiono do budowy mostu żelazno - betonowego. Koszt budowy wyniesie około 14.000 zł. Roboty prowadzone są pod kierownictwem inż. Lenczewskiego - Samotyja. Dotychczasowy drewniany most został rozebrany. W związku z budową mostu ulica Grażyny otrzymała chodniki. Inwestycje te prowadzone są wyłącznie z funduszy państwowych przez Urząd Wojewódzki w Nowogródku. Do chwili ukończenia robót, co potrwa przy puszczeniu dwa miesiące, ruch kołowy na Nowogródek z ulicy Grażyny przeniesiony został na ul. Mackiewicza, 17 Kwietnia i Cmentarną.

BARANOWICKA

— **Ostatnie przedwakacyjne posiedzenie Rady Miejskiej w Baranowiczach.** Ostatnie przedwakacyjne posiedzenie Rady Miejskiej w Baranowiczach odbędzie się w dniu 28 lipca br., na którym nowo wybrana Rada Miejska rozpatrzy szereg spraw bieżących, a przede wszystkim sprawę przyjęcia i zatwierdzenia budżetu miasta. Budżet miasta Baranowicz, jak wiadomo dotychczas jeszcze nie został zatwierdzony z powodu znanych zaiść w łonie Rady Miejskiej w Baranowiczach.

DZIŚNIEŃSKA

— **Mecz piłki nożnej w Głębokiem OMP** — Makabi 1:0 (0:0). Na boisku Makabi w Głębokiem odbył się mecz piłkarski pomiędzy miejscowymi drużynami Org. Młod. Fiac. — Makabi. Nieznaczne zwycięstwo odniosła drużyna OMP, bijąc Makabi 1:0 (0:0). Drużyna OMP reprezentowała się ładną grą i lepszym wyszkoleniem technicznym. W drużynie przeciwnika uświadczniał się brak zgrania. Bramkę zdobył Łuksza.

Sędziował dobrze Klemański. Widzów około 1.000.

SZCZUCZYŃSKA

— **ŚMIERĆ OD PIORUNA.** W dniu 18 bm., podczas burzy, grupa bawiących się dzieci na drodze prowadzonej ze Szczuczyna do wsi Wity schroniła się przed deszczem pod mostem. W kilka minut po tem piorun uderzył w most i zabił 14-letnią dziewczynkę a 12-letni chłopiec stracił od porażenia władanie w obu rękach. Odwieziono go do szpitala.

LUNINIECKA

— **Obóz drużyn Kresowego Hufca Hare.** w Luninie. Od dnia 24 czerwca do 12 lipca r. b. prowadził obóz w Grabowie, Kresowy Hufiec Harcerzy z Luninca. Na terenie po granicznym w malowniczo położonej okolicy otoczonej lasami w pobliżu rzeki Słucz, obozowano 121 harcerzy, korzystając w pełni z dobrodziejstw natury w postaci: słońca, lasów i rzeki, a jednocześnie przechodząc od powiednie przeszkolenie i uzyskując różne stopnie harcerskie.

POSTAWSKA

— **Strzelec (Głębokie — PKS (Postawy).** W Postawach odbyło się towarzyskie spotkanie rewanżowe w piłce siatkowej między Związkiem Strzeleckim z Głębokiego a miejscowym Policyjnym Klubem Sportowym. Drużyna Strzelca wystąpiła w osłabionym składzie i spotkanie przegrała 2:0 (30:24). Jednocześnie w tym samym dniu systemem trójkowym Strzelec pokonał WKS Postawy 2:0 (20:1). Pierwsze spotkanie z PKS odbyło się w Głębokiem, gdzie Strzelec pokonał PKS 3:0 (45:18) i miejscową Org. Młodz. Prac. 2:0 (30:18). Ogólnie wygrał z PKS Strzelec 3:2 (69:48) Strzelec okazał się zespołem zgranym, grającym ambitnie, zaś PKS tracił dużo punktów przy zamieszaniu na boisku. Przy obu spotkaniach brak było dobrego sędziego, co wpływało ujemnie na gracy i poziom gry.

Półkolonie dla najbiedniejszej dziatwy

23 b. m. w majątku miejskim Leoniszki zakończone zosztaną półkolonią letnią dla najbiedniejszej dziatwy szkół powszechnych. Obecnie kończy półkolonie II turnus dzieci w liczbie 420.

Trzeci i ostatni turnus dzieci wyjedzie na półkolonie letnie w dniu 29 bm.

Dzieci zapisane na III turnus winne zgłosić się w piątek 29 bm. (chłopców) do lokalu ośrodka zdrowia Nr 2 przy ul. Kijowskiej 45 o godz. 9 rano. O tej samej godz. w sobotę winne zgłosić się dziewczynki. Po kąpieli nastąpi odjazd do Leoniszek.

Dodać należy, że przybyły już i przebywają obecnie w Leoniszkach na półkoloniach dzieci polskie z Łotwy w ilości 35 osób.

15 dzieci zostało zakwaterowanych na półkoloniach w Mazuryszkach, prowadzonych przez zrzeszenie opiek rodzicielskich.

Półkolonie trwają przez cztery tygodnie. W III turnusie wyjeżdża 420 dzieci.

Wykopalska w Matwach

W Matwach, pow. Inowrocław odkryte zostały swego czasu podczas prac ziemnych wykopaliska prehistoryczne. W związku z tym dział prehistoryczny Muzeum Wielkopolskiego w Poznaniu de legował na miejsce znalezisk prof. dr Zakrzewskiego, który po przeprowadzeniu badań odkrył ślady trzech narastaających kultur: neopolitycznej (kamiennej) sprzed 2.000 lat przed Chr. (łużyckiej) (ok. 500 lat przed Chr.) i wczesno-histerycznej (ok. IX w. p. Chr.).

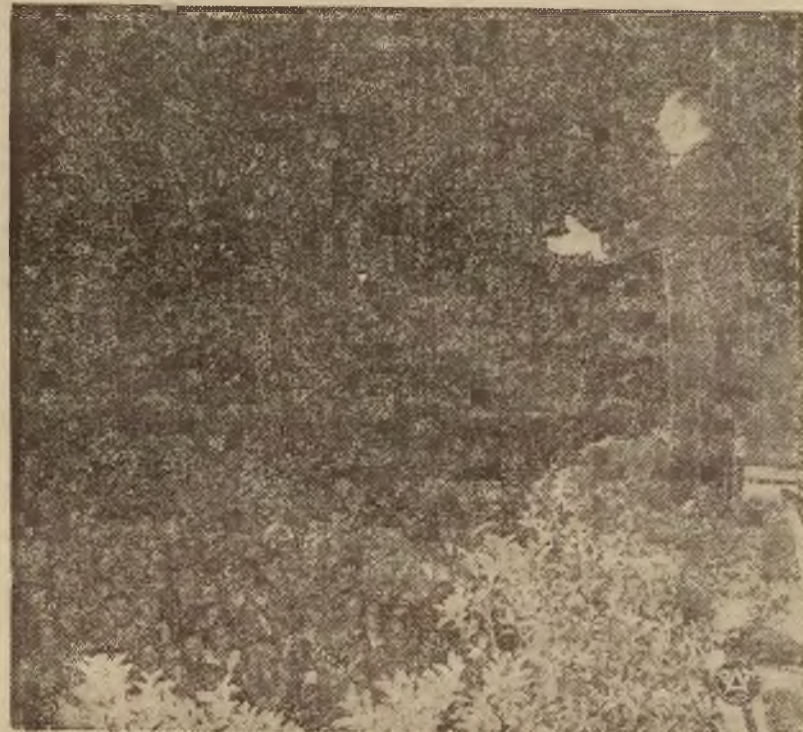
Najokazalsze są wykopaliska z epoki neopolitycznej. W obrębie resztek chały z tej epoki znaleziono zagłębienie, w którym leżało 250—300 kawałków nieobrobionego bursztynu wielkości orzecha laskowego, półperłki obrobione na miejscu siekierką kamienną i budygan kamienny, który nie miał jednak otworu, co wskazuje na to, że był on robiony na miejscu, dalej szczątki połopy, puchar z brzołem lejkowatym, dużo kościane i dwa przesłiki, z których jeden miał ornament.

Z epoki łużyckiej znaleziono ciekawą jamę otoczoną kółkami. Kółki te — jak można przypuszczać — służyły, jako podtrzymanie dachu nad jamą, bądź też spełniały rolę płotu.

Z okresu wczesno-histerycznego odkryto kopano 3 kościotrupy. Obok męskiego leżały 2 ostrogi i 1 grot od strzały, przy kobiecym kościotrupie srebrny namiennik, perły z materiału półszlachetnego (tzw. kamiołu) i srebrna zausznica taka, jaką spotyka się w skarbcach zw. siekań-cowych.

Wszystkie te wykopaliska zostały złożone w muzeum w Inowrocławiu.

Koncert Jana Kiepury na rynku Starego Miasta w Warszawie

W sobotę na rynku Starego Miasta w Warszawie odbył się koncert Jana Kiepury, z którego dochód artysta przeznaczył na cele stołecznego Komitetu Pomocy Dzieciom, oraz na fundusz wdów i sierot po dziennikarzach przy Syndykacie Dziennikarzy Warszawskich. Zdjęcie przedstawia Jana Kiepury podczas koncertu.

Wieczór Śląski w Wilnie

W ub. niedzielę z okazji pobytu w Wilnie licznej wycieczki ślązaków — pracowników „Wspólnoty interesów” Zw. Propagandy Turystycznej dla zbliżenia wilińian do zagadnień ziemi śląskiej zorganizował popularny „wieczór śląski”.

Sala Związków Literatów Polskich, mimo wakacyjnej pory, przepełniona była publicznością.

Zebrał glos dyr. Zw. Prop. Tur. Lewon, oddając glos literatowi śląskiemu Gustawowi Morcinkowi. Scharakteryzował on typ ślązaka dzisiejszego, jako Polaka i obywatela, kreśląc zarys przemian psychicznych syna ziemi śląskiej w ciągu dziejów, który mimo wielowiekowego oderwania od macierzy, przechował tak silnie przywiązanie do ziemi ojczystej, że 4 krotnie porywał za broń, aby bronić jej przed przemocą. Prelegent nakreślił dalej obraz stosunków społecznych na Śląsku, podkreślając, że Śląsk jest najbardziej (94 proc. ludności polskiej) polską i najbardziej demokratyczną ze wszystkich ziem polskich.

Następnie zabrał glos p. Eugeniusz Sikorski, kierownik referatu społecznego zakładu przemysłowych „Wspólnota Interesów” na Śląsku.

„Wspólnota interesów” górniczo - hutniczych, największe zakłady górniczo - hutnicze w Polsce (40 proc. polskiej produkcji żelaza, 13 proc. węgla i 30 proc. koksu) mają ambicję przeprowadzenia pewnych postulatów społecznych wśród śląskiej, bo 30 tysięcznej rzeszy swych współpracowników. W tym celu powstał specjalny referat społeczny, do którego zadań należy skoordynowanie działalności 146 organizacji kulturalnych i społecznych, istniejących na terenie zakładów (chóry, kółka dramatyczne, Lopp, LMIK, PCK itd.) oraz w najszerszym znaczeniu pojęta akcja podniesienia stanu zdrowotnego i kulturalnego rzeszy robotniczych.

Pożar gimnazjum kupieckiego w Smorgoniach

W dniu 17 bm. wybuchł pożar w gimnazjum kupieckim w Smorgoniach. Spaliło się urządzenie kancelarii i częściowo

Na 32 tysiące dzieci pracowników zakładów „Wspólnota Interesów” 8 proc. zagrożonych jest gruźlicą. Staraniem referatu społecznego w r. b. 1000 dzieci wyjechało na koszt zakładów na kolonie. Sprawa urlopów robotniczych również jest sprawą palącej aktualności.

Robotnik dotychczas z reguły okres swego urlopu spędzał w domu, od czasu do czasu jedynie odwiedzając lokale rozrywkowe. Aby zaradzić temu nienormalnemu i groźnemu w następstwach stanowi rzeczy, aby umożliwić robotnikom wyjazd na pełny wypoczynek, a równocześnie wypoczynek ten połączyć z akcją wychowawczą — „Wspólnota Interesów” po zapoznaniu się z materiałami przygotowanymi przez referat społeczny, zorganizowała w roku bieżącym zbiorowe wyjazdy robotników i urzędników zakładów na 10 dniową podróż po Polsce pod hasłem „Poznajemy wody Polski” (trasa Gdynia — wyrzeże, Warszawa — Augustów, Wilno — Werki — Żułów — Naracz — Pińsk — Lwów — Jaremcze), której celem (85 zł) skalkulowana została dostępność dla każdego robotnika. (Do każdej partii 500 osób dyrekcja dopłaciła około 12.000 zł). W roku bieżącym w podróży tej weźmie udział 1500 pracowników zakładów w trzech grupach. Na rok przyszły liczebność wycieczek zapewne się podwoi, tymbardziej, że i inne zakłady przemysłowe na Śląsku, zachęczone wynikami akcji „Wspólnoty Interesów” zamierzają pójść w jej ślady.

W dalszej części programu „wieczoru” wyświetlono dwa interesujące filmy: „Jak powstaje żelazo” rez. Peterskiego oraz film z wycieczki pierwszej grupy.

Na zakończenie Gustaw Morcinek opowiedział kilka „gadek” w gwarze śląskiej i swoje wspomnienia z czasów, gdy pracował w kopalni, charakteryzując psychikę, wierzenia i przysady górników śląskich.

Mistrzostwa pływackie Polski w Bielsku

W Bielsku odbyły się mistrzostwa pływackie Polski. Reprezentujemy zdjęcie — przedstawiające drużynę „Dąb”, jedną z czołowych drużyn na Śląsku w czasie defilady przed rozpoczęciem mistrzostw pływackich.

Jerzy Mariusz Taylor

13)

Czciciele Wotana

W swoim czasie, ech... kiedyś!... na dziesiątki mil wokoło Ostroga nie znalazłbyś człowieka, który by po tym okrzyku nie poznał Wasyła — dworskiego kozaka, co w niebiekiej czerkiesce, szamerowanej złotymi sznurami, pędził obok sań kniazio-wskich i dodawał animusz koniom. Ten Wasył to był taki poczciwy człeczyna, taki był przywiązany do rodziny książęcej, a już dla księżny Natalii gotów był choćby w ogień i nigdy jej nie nazwał inaczej, jak swoją „matuszką-kniahiną”. W oczy jej patrzył, niby wierny pies, od tego czasu zwłaszcza, kiedy „matuszka-kniahinia” do Petersburga w tyli świat pojechała, aby wyjednać dlań zwolnienie z wojska.

— W całej świętej ziemi ruskiej próżno byś szukał drugiej takiej kniahini — twierdził kozak.

Nie przeszkodziło to jednak, że kiedy po przewrocie bolszewickim, rozbestwiona czerń napadła na zamek ostrogiński, z którego zresztą właściciele zdolali w czas ucieczki bezpiecznie, ten sam przywiązany i wdzięczny dożgonnie, dobroduszny Wasył z nożem w jednej, rewolwerem w drugiej ręce, uganiał się zaciekle po labiryncie wysokich komnat, poszukując choćby jednego członka rodziny, jak wrzeszczał, podwójnie wrażliwy bo i pańskiej i lackiej.

Wasył był chłopem moskiewskim. Pochodził spod samej Moskwy. A dusza moskiewskiego chłopca jest ciemna i ponura. Nikt nie odgadł jej i pewnie już nie odgadnie. Nie zdołał jej zrozumieć waleczny hetman Żółkiewski. Ani przemądry król Stefan. Ani Pos-

sewin — przebiegły dyplomata rzymski. Ani caryca Maryna. Ani... ta ostatnia. Jakżeby mogła przeniknąć zawile tajniki nieodgadnionej duszy barbarzyńskiej ta Niemka z pochodzenia — Natalia von und zu Raumburg — córka zubożałego barona kurlandzkiego, której zdarzyło się stać panią na Ostrogu.

Teraz też nie myślała wcale o tym momencie, kiedy z pocziwych oczu zacnego Wasyła wyjrzały źrenice diabła. Sama tego nie widziała szczęśliwie. Opowiadał ktoś. Zapomniała. To przecież były czasy tak bardzo odległe, że pamięć mogła przechować z nich same tylko dobre chwile. I we wspomnieniach tych widziała nie tylko Wasyła. Z mroków dali wyłaniała się czyjaś twarz kochana, czyjeś oczy uroczone, na których wspomnienie krew poczyniała krążyć żywiej w żyłach przekwitającej, znużonej beczynnym życiem kobiety.

— Hej! Ha!

Jeszcze biała i świeża, starannie wypielęgnowana dłoń, sięgnęła szybko do dzwonka.

— Zaprzęgać konia — poleciła księżna lokajowi, który zjawił się cicho, srebrnowłosey i zgrybiały, wyglądający jak cień tamtych lepszych czasów.

Sanie też nie były już takie jak niegdyś w Ostrogu. I zamiast trójki na wpół dzikich, rozhukanych biegunów stepowych, zaprzężone do nich takie sobie zwyczajne chabety gospodarskie, co to i od brony, i od wyjazdu. Ale ostatecznie śnieg tak samo skrzył pod płozami, tak samo pieszczołliwie mróz szczytał w policzki i takim samym zmysłowym dźwiękiem pobrzękiwały dzwoneczki.

— Kto to powozi? Oskar? — spytała księżna mrużąc krótkowzroczne oczy.

Rudy chłopak zerwał pośpiesznie czapkę i wy-szczerzył zęby w wesołym, chytrawym uśmiechu.

— Do usług księżny pani.

— Ach, to bardzo dobrze — powiedziała z ugięsadowiac się wygodnie w saniach i okrywając siebie troskliwie nogi niedźwiedzią skórą, jedną z pamiątek dawnej świetności.

Wymiana dalszych krótkich zdań odbyła się już po niemiecku. Oskar pochodził z kolonii Na Grobli i jego prostacka mowa śmieszyła księżnę, a jednocześnie była dla niej czymś bliskim, czymś ogromnie swojskim. Mając służbę niemiecką księżna czuła się jakoś pewniej i bezpieczniej. W Ostrogu też za jej przyczyną książę przyjął kilka Niemców — miejscowych kolonistów, a w Teresinku przyszło to samo przez się. Po prostu w myśl zasady, że swój ciągnie do swego. Kiedyś, podczas przejażdżki konnej po okolicy, księżna natrafiła na Groblę, gdzie stary Wilhelm Ernin nie omieszczał jej przyjąć z człobitnością starej daty, czyniąc honory w imieniu całej kolonii. Tym pełnym ostentacji niemal feudalnym przyjęciem na którym zgromadzili się wszyscy bliżsi i dalsi członkowie rodziny Erninów, młynarz zjednał sobie księżnę, która powróciła do domu oczarowana „starogermanską” gościnnością kolonistów. Inna rzecz, że ta niewiele co kosztująca gościnność bardzo się opłaciła i kolonistom i rodzinie Erninów, młynarz bowiem uzyskał umorzenie jakiegos zaległego czynszu za korzystanie z dworskich łąk, a wszystkim mieszkańcom Grobli dobra księżna obniżyła do połowy opłaty za zbierany w dworskim lesie susz. Nie poprzestając na tych dobrodziejstwach, przyjęła jeszcze księżna wspinałomyślnie w poczet owej służby owego Oskara, za którym wstawił się starszy syn Ernina, i odjechała, żegnana gromkim: „Hoch lebe unsere Frau Fuerstin!”.

(D. c. n.).

KRONIKA

WILEŃSKA

— Przewidywany przebieg pogody na dzień 20 lipca według PIM.

Pogoda słoneczna i dość ciepła o przejściowym wzmroście zachmurzenia w ciągu dnia przez chmury kłębiaste. Skłonność do burz. Słabe wiatry z kierunków zachodnich.

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Nałęcz (Jagiellońska 1); S-ów Augustowski (Kijowska 2); Rimeckie-go i Żelańca (Wileńska 8); Frumkinów (Niemiecka 23); Rostkowskiego (Kalywajka 31).

Ponadto stale dyżurują następujące apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyr (Legionów 10) i Zajęczkowskiego (Witoldowa 22).

OSOBISTE

— **Urlop starosty wileńsko-trockiego.** 18 bm. rozpoczął urlop wypoczynkowy starosta wileńsko-trocki Stanisław Trytek. Zastępuje go wicestarosta Henryk Zabielski.

MIEJSKA.

— **Odrestaurowano 200 domów.** Pomalowano 1500 płotów. Na skutek zarządzenia prezesa Rady Ministrów gen. Sławoj-Skłodkowskiego o doprowadzaniu do porządku miast, w Wilnie bardzo intensywnie przeprowadzona jest restauracja domów, przemalowywanie płotów, ogrodzeń itp.

Ogółem w ciągu bieżącego sezonu w Wilnie odrestaurowano już przeszło 200 domów. Pomalowano około 1500 płotów.

Dalsze roboty porządkowe są w toku.

— **Urząd Wojewódzki zatwierdza nowe pożyczki dla miasta.** Urząd Wojewódzki, jako władza nadzorcza zatwierdził ostatnio szereg uchwał finansowych o zaciągnięciu przez miasto kilku nowych pożyczek. Miedzy in. pożyczki w Banku Rolnym w kwocie 50.000 zł. na budowę w Wilnie hali rybnej, pożyczki w wysokości 120.000 zł — na budowę nowoczesnej gładkiej nawierzchni na ul. Mickiewicza.

Poza tym Urząd Wojewódzki przyjął do wiadomości uchwałę o odstąpieniu przez miasto pożyczki Banku Gospodarstwa Krajowego w wysokości 342.000 zł. Towarzystwu Targi Północne na budowę pawilonów i urządzeń na wspomnianych Targach.

— **1 zł opłat kanc. przy wyjeździe do Litwy.** Dowiadujemy się, że Magistrat m. Wilna uchwalił obniżyć opłaty kancelaryjne o stanowiącym dla osób stających się o zezwolenie na wyjazd do Litwy do 1 zł.

— **Prezydent dr Maleszewski na urlopie.** Prezydent miasta dr Maleszewski z dniem dzisiejszym rozpoczyna urlop wypoczynkowy. Kierownictwo miastem na czas nieobecności prezydenta obejmuje wiceprezydent p. Teodor Nagurski.

— **Miasto nabywa trzy obrazy Ferdynanda Ruszczyca.** Na wczorajszym posiedzeniu kolegium Magistrat postanowił nabyć trzy nowe obrazy szkicowe pendzla znanego artysty malarza Ferdynanda Ruszczyca. Między nowonabytymi obrazami znajdują się: obrazy p. t. „Wiosna” i „Złoty pokój”.

Nowonabyte obrazy upiększą wnętrza restaurującego się Ratusza.

GOSPODARZA.

— **Upadłości w drobnym handlu.** Za pierwsze półrocze zanożowano w okręgu Wileńskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, 23 ogłoszonych upadłości. Z tego 8 upadłości przypada na przedsiębiorstwa jednoosobowe. Dotyczy to głównie handlu, w którym ogłoszono 15 upadłości.

— **Rozprawy zeznań o dochodzie.** Urzędy skarbowe przystąpiły do rozprawy z zeznań o dochodzie złożonych przez płatników w terminie ustawowo przewidzianym. W wypadkach wątpliwości oraz sprzeczności pomiędzy zeznaniem, a posiadaniem przez władze informacjami, płatnik jest wzywany do złożenia dodatkowych wyjaśnień. Płatnicy prowadzący księgi muszą być w toku po spełnieniu wymiarowego zawartomieni o wapiłościach na zasadzie art. 71 ordynacji podatkowej. Płatnicy innych kategorii mogą być wzywani. Gdyby jednak wymiar podatku nie odpowiadał zeznaniu, wówczas

Sprawa, którą poruszamy z pewnym opóźnieniem, jest pomiekąd drastyczna. Już od trzech tygodni docierały do naszej redakcji wiadomości o sensacyjnych wynikach rewizji w sklepie i mieszkaniu znane kupca w Wilnie p. Kudrewicza. Na razie odnieśliśmy się do tych informacji z pewną rezerwą.

Kupiec chrześcijański, walczący o unarodowienie handlu, chociażby z tytułu swej przynależności do Obozu Narodowego, z ramienia którego piastuje godność radnego m. Wilna, odznaczony krzyżem zasługi za działalność na polu gospodarczym, w świetle tych wiadomości

płatnik na zasadzie art. 101 ordynacji podatkowej może żądać od urzędu skarbowego podania mu motywów, które skłoniły urząd do podwyższenia wymiaru. Urząd skarbowy musi takie motywy udzielić płatnikowi w drodze pisemnej.

— **Wstrzymanie licytacji i egzekucji podatkowych u rolników.** W związku z rozpoczęciem żniw władze skarbowe wydały zarządzenie, wstrzymujące egzekucje i licytacje u rolników. Na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych wstrzymane zostały wszelkie czynności egzekucyjne i licytacje u rolników na okres 2 tygodni do dnia 1 sierpnia, by umożliwić rolnikom pracę przy zbiorach.

RÓŻNE

— **Królewsko-Rumuński Konsulat w Wilnie komunikuje,** że z powodu zgonu Jej Królewskiej Mości Królowej — Matki Marii konsulat będzie nieczynny aż do dnia pogrzebu wławniczej.

— **Samochody ciężarowe muszą być zaopatrzone w jeszcze jedną latarnię.** W myśl rozporządzenia z 27 października 1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych, każdy pojazd mechaniczny, oprócz motocykli bez wózków, powinien być zaopatrzony w dwie latarnie umieszczone po obu stronach pojazdu, rzucające bezbarwne światło do przodu, a przyczepki samochodów muszą mieć ponadto latarnie rzucające białe światło do przodu a pomarańczowe lub czerwone do tyłu.

Celem tych przepisów jest zapewnienie bezpieczeństwa w razie mijania pojazdów nadjeżdżających z przeciwnej strony przez wyraźne oznaczenie obrysu pojazdu.

Obserwacja ruchu pojazdów mechanicznych w nocy wykazała jednak, że samochody ciężarowe mają zazwyczaj tak umieszczone latarnie przednie, że nie oznaczają one wyraźnego obrysu pojazdu. Inż. jego ładunku, jeżeli ten ładunek wystaje poza linie pojazdu.

Wobec tego władze administracyjne zarządziły, aby właściciele samochodów ciężarowych zaopatrzili w ciągu najbliższych dni swe samochody jeszcze w jedną latarnię rzucającą bezbarwne światło do przodu, umieszczoną w miejscu najbardziej wystającym po lewej stronie pudła nadwozia lub ładunku, jeżeli ten ładunek wystaje poza nadwozie.

Wykonanie tego zarządzenia będzie kontrolowane w ten sposób, że w określonych terminach właściciele samochodów ciężarowych obowiązani będą dostarczyć te samochody do starostwa dla skontrolowania. Wszystkie samochody ciężarowe z m. Wilna i powiatu wileńsko-trockiego oraz samochody ciężarowe, służące do zarobkowego przewożenia towarów z całego województwa, będą kontrolowane w urzędzie wojewódzkim wileńskim.

Rumuni w szkole szybowcowej w Brastawiu

W szkole szybowcowej w Brastawiu prowadzone są obecnie kursy w szkoleniu latań na samolotach w kategorii „A”.

Obok I i II rocznika słuchaczy CIWF uczą się latać Rumuni, którzy dzięki stypendium przyjechali na wymieniony obóz do Polski, celem zapoznania się z organizacją naszego sportu. Ze specjalnym zapalem zabrali się do szybownictwa młodzi orleci rumuńscy, którzy twierdzą, że ze sportem tym zetknęli się dopiero teraz i zostaną jego zwolennikami na zawsze.

Prócz Rumunów licznie jest reprezentowana Polonia Zagraniczna, a z Francji, N-

wyglądał nieco dziwnie.

Pogłoski, które znalazły swój specyficzny oddźwięk na łamach prasy pewnego kierunku, jednak potwierdziły się. Co prawda nie znaleziono podwójnej buchalceni w pełnym tego słowa znaczeniu, jedynie książki podręczne, lecz z treści ich wynika, że **OBROT FIRMY KUDREWICZA PRZEWYŻSZYŁ ZNACZNIE PODANE PRZEZ NIEGO DANE W DEKLARACJI SKIEROWANEJ DO ODDNOŚNEGO URZĘDU SKARBOWEGO.**

Cała sprawa nie została jeszcze ostatecznie wyjaśniona. Brygada Kontroli

Skarbowej przy Izbie Skarbowej w Wilnie prowadzi dalsze dochodzenie. Czy w konsekwencji sprawa Kudrewicza oprie się o prokuraturę, czy też zostanie umorzona — trudno teraz sądzić.

Siwierdzone zostało również z całą dokładnością, iż podczas rewizji w mieszkaniu oraz w sklepie p. Kudrewicza znaleziono leki, na sprzedaż których nie miał pozwolenia. Sprzedając więc powyższe specyfiki działał kupiec nielegalnie. Do wodom jest, że leki te zostały przez Urząd Wojewódzki skonfiskowane i przekazane szpitalom państwowym: w Oszmianie, Głębokiem i Wilejce Powiatowej.

„Atrakcje turystyczne” Wilna

Niesamowita przygoda inżynierowej z Kielecczyny

Wczoraj, około godziny 7 wieczorem wydarzył się w Wilnie niezwykle wypadek, który zawiązuje jedynie szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie pociągnął za sobą śmierci turystki, inżynierowej Janiny Kuklińskiej z Wierzbowa w województwie kieleckim.

Inżynierowa Kuklińska w towarzystwie znajomej spacerowała w Cielętniku. W chwili kiedy panie znalazły się na małym placu ka, przy skrzyżowaniu alei od strony ulicy Arsenalskiej, p. Inżynierowa krzyknęła nagle i dosłownie zginęła z powierzchni ziemi.

Jak się okazało pod ciężarem p. Kuklińskiej na samym środku placu zapadła się na małej przestrzeni ziemi i turystka udała się na „zwiedzanie” wąskiego, lejkowatego otworu o głębokości co najmniej 4 metrów.

Na dnie otworu widniały zmurszałe ceły falistej starego przewodu kanalizacyjnego. Kanał ten znajduje się na głębokości 3 metrów pod ziemią, zaś wysokość kanału wynosi co najmniej metr.

Mało brakowało by lejkowate ścianki kanalu rozspętały się grzebiąc nieszczęśliwą turystkę.

Wilno atrakcją turystyczną dla Litwinów

Do Wilna przybywa coraz więcej wycieczek litewskich z Kowna i miast prowincjonalnych. Bawi również sporo turystów Litwinów z Ameryki. Gością interesującą się żywo miastem, jego zabytkami historycznymi i okolicą.

Wczoraj do Wilna przybyło kilku dziennikarzy litewskich na czele z red. Janem Kaluną, zaś z Ameryki wycieczka Litwinów pod kierownictwem prezesa organizacji litewskiej w Ameryce, inż. Antoniego Możejki.

Likwidacja zatargu w tartakach

Podpisanie nowej umowy zbiorowej

Wczoraj w Inspektoracie Pracy odbyła się konferencja poświęcona likwidacji zatargu w tartakach. Konferencja dała pozytywny wynik. Dzięki osiągniętemu porozumieniu między obu stronami, podpisana została nowa umowa zbiorowa. Pracodawcy zgo-

dziili się podwyższyć płace robotnicze o 10 groszy dziennie co jest traktowane jako ekwiwalent za deputat drzewny. Robotnicy osiągnęli poza tym niektóre inne korzyści.

Dzięki podpisaniu nowej umowy zbiorowej zatarg w tartakach został zlikwidowany.

Kradzież w teatrzyku „Qui pro quo”

Wczorajszej nocy dokonano większej kradzieży na szkodę aktorów teatrzyku rewiowego „Qui pro quo”.

Niewykryci na razie sprawcy przedostali się przy pomocy włamania za kulisy teatru i skradli kostiumy, ubrania, buty i t.d. (c).

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Dziś, w środę, dnia 20 lipca r. o godzinie 8.30 w. — Teatr Miejski gra z niesłabnącym powodzeniem doskonałą komedię w 3 aktach p. t. „Szóste piętro” w reżyserii Z. Koczanowicza. Dekoracje K. i J. G. luso.

— **Wieczór tańca artystycznego.** Światowej sławy reformator choreografii prof. Sam Hyor wystąpi w Teatrze Miejskim, dnia 21 lipca r. b. o godz. 8.30 wiecz. tylko jeden raz. W programie tańce perskie, Samskie, hiszpańskie, bucharskie, arabskie i etudy choreograficzne. Autentyczne azjatyckie kostiumy i muzyka.

— **Teatr Miejski z Wilna na prowincję.** Dnia 20 lipca Teatr Miejski z Wilna grać będzie doskonałą komedię Bus Fekete’go „Jan” w Białymstoku.

Z teki policyjnej

15 letni G. Kukies (S-go Mikołaja 1)jechał na rowerze ulicą Nowogrodzką. W pewnej chwili, w mknącym z całą szybkością rowrze pękły widelce i Kukies spadł, uderzając głową o bruk. Doznał on złamania czaszki oraz wstrząsu mózgu. Pogotowie przewiozło go w stanie bardzo ciężkim do szpitala Św. Jakuba.

Maria Kukaszewiczowa (Belwederska 32) zameldowała, iż jej b. narzeczony Zenon Dausza (Belwederska 24) na tle osobistej urazy, wtargnął do jej mieszkania i pobłj ją dotkliwie, zadając trzy rany klute nożem. Ofiara napaści przebywa obecnie w szpitalu Św. Jakuba w Wilnie. Przeciwno Dauszy wszczęło dochodzenie.

Na ul. Trockiej samochód firmy „Lempi” (Zawalna 20) potrafił przejechać przez jezdnię 76 letnią Idalię Roksykoff (Trocka 9, która upadła na jezdnię, doznając obojętnych potłuszczeń. Przewieziono ją w stanie ciężkim do szpitala Św. Jakuba.

RADIO

ŚRODA, dnia 20 lipca 1938 r.

6.42 Pieśń poranna. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.45 Koncert poranny. 8.00 Muzyka wakacyjna. 8.55 Program na dzisiaj. 9.00 Przerwa. 11.56 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Koncert solistów. 14.00 Muzyka popularna. 14.15 Przerwa. 15.15 „Popołudnie speakera” audycja z płyt. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Orkiestra rozrywkowa. 16.45 „Zagiel a siłnik na okrętach szkolnych” — odczyt. 17.00 Pogadanka radiotechniczna Mięczyława Galskiego. 17.10 „Deszcz” — słuchowisko Zofii Bohdanowiczowej. 17.45 W mieście obwarzanków — Smorgonie. 17.55 Program na czwartek. 18.00 Ogrody wieku oświecenia — felieton. 18.10 Recital śpiewaczy Anieli Szlemińskiej. 18.45 „Młodzieniec z piórem bocianim” — baśń chińska. 19.00 Koncert rozrywkowy. 19.50 Pogadanka aktualna. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Audycja dla wsi. 21.10 „Chopin a polska ziemia” — „Mazurek zdobywa świat”. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Wileńskie wiadomości sportowe. 22.05 Koncert Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

CZWARTEK, dnia 21 lipca 1938 r.

6.42 Pieśń poranna. 6.45 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Orkiestra Rozgłośni Lwowskiej. 8.00 Muzyka wakacyjna. 8.55 Program na dzisiaj. 9.00 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Muzyka filmowa. 14.00 Muzyka popularna. 14.15 Przerwa. 15.15 „Moje wakacje” — powieść Starego Doktora dla dzieci. 15.30 Audycja dla dzieci: Poczytajmy sobie. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Koncert solistów. 16.45 COP — reportaż Jerzego Michałowskiego. 17.00 Recital wiolonczelowy Arnolda Rozlera. 17.20 Występ Zespołu opery berlińskiej. 17.45 „Dom ludzi smutnych” — reportaż Adama Berwaldta. 17.55 Program na piątek. 18.00 Przegląd wydawnictw. 18.10 Artyści i pieśni w wyk. Alberta Felińskiego. 18.30 Oryginalny Teatr Wyobraźni: premiera słuchowiska „Powrót”. 19.00 Koncert rozrywkowy. Ok. 19.45 Audycja konkursowa P. R. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 „O klasyfikacji gruntów” — pogadanka rolnicza wykł. inż. W. Gajewski. 21.10 Skrzypce i mandoliny, koncert rozrywkowy. 21.50 Wiadomości sportowe. 22.00 Koncert kameralny. 22.35 Wileńskie wiadomości sportowe. 22.40 Melodie i filmów. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

Wiadomości radiowe

POLSKIE RADIO ORGANIZUJE KONCERT ROZRYWKOWY

na terenie przyszłej Dorocznej Wystawy Radiowej.

Dnia 20 lipca o godz. 19 Polskie Radio organizuje wielki koncert rozrywkowy w sali teatralnej Polskiej YMCA t. j. na terenie przyszłej Dorocznej Wystawy Radiowej, która otwarta zostanie dnia 25 sierpnia b. r.

Impreza ta zapowiada się bardzo urozmaicenie, zarówno ze względu na program jak i wykonawców; udział bowiem w koncercie poza Małą Orkiestrą P. R. wezmą: znane śpiewaczka Kay - Knezyńska, tenor Władysław Jabłoński, zespół wokalny „Dziarskie chłopcy”, ksylofonista p. Rogniński oraz Henryk Ładosz jako konferansjer.

Wstęp na koncert za specjalnymi zaproszeniami, które otrzymać można bezpłatnie w Wydziale Propagandy Polskiego Radio, Mazowiecka 5, w Sekretariacie Polskiej YMCA, lub też w biurze Dorocznej Wystawy Radiowej (gmach Polskiej YMCA, ul. Konońnickiej 6).

Koncert ten transmitowany będzie na wszystkie rozgłośnie.

Ochotnicze straż pożarne wojew. wileńskiego dzielnie spełniają swoje obowiązki

W tych dniach zostały zinspekcjonowane przez zastępcę naczelnego inspektora i inspektora okręgu 32 straż pożarne województwa wileńskiego.

Inspekcjonujący stwierdzili dobry stan gotowości bojowej straży i w większości wzorowy stan sprzętu i remiz strażackich. Wszędzie spotkano się z wielkim zapałem i zdyscyplinowaniem szeregow strażackich.

Znęcał się nad żoną i dziećmi

Wczoraj z polecenia wiceprokuratora na m. Wilno został aresztowany Jan Gołębiowski (Targowa 19), oskarżony o znęcanie się nad własną żoną Jadwigą i dziećmi.

Aresztowanie Gołębiowskiego nastąpiło na skutek skargi, złożonej w polidji przez Jadwigę Gołębiowską, która twierdzi, że mąż jej systematycznie znęcał się nad nią i dziećmi. Niedawno przemocą zabrał jej 300 zł i groził zabójstwem. (c).

Strzelił dwa razy ale chybił

Nieudany zamach rewolwerowy na ul. Wąwozy

Mieszkańcy ulicy Wąwozy żyją pod wrażeniem nieudanego zamachu rewolwerowego, dokonanego na życie niejakiej Aleksandry Szwarc zam. w domu nr 4 przy wymienionej ulicy. O godz. 9 wieczorem, kiedy Aleksandra Szwarc, wracając z miasta do domu, znalazła się przy parkanie posesji, w której zamieszkuje, rozległy się nagle dwa strzały rewolwerowe. Kule zamachowca chybiły celu i przeszły daskę parkanu, obok którego przechodziła Aleksandra Szwarc.

Policia wszczęła dochodzenie, w wyniku którego stwierdzono, że zamachu na życie Szwarcowej usiłował dokonać nie-

jaki Łazarz Sazanow notowany w almanach policji ślodziący za różnego rodzaju wykrócenia. Podczas rewizji znaleziono przy nim rewolwer, z którego oddane zostały strzały do Szwarcowej.

Zarówno Sazanow, jak i Aleksandra Szwarc należą do tzw. podziemi wileńskich. Aleksandra Szwarcowa jest przyjaciółką niejakiego Awgustowa, który charakteryzował się „wyprawami” razem z Sazanowem.

Nie ulega wątpliwości, że zamachu na życie Szwarcowej dokonał Sazanow na tle porachunków osobistych. Jakże to jednak były porachunki nie chce wyjaśnić ani Szwarcowa, ani aresztowany Sazanow

CZYTELNICY!

1 sierpnia Odchodzi z Wilna do Gdyni wyłącznie dla Was przeznaczony TANI POCIĄG WYCIEZKOWY

KORZYSTAJCIE Z OKAZJI! Przejazd z obydwie strony, łącznie z noclegami w Hotelu Emigracyjnym w Gdyni, zwiedzaniem portu od strony morza (na łodziach motorowych), kosztuje tylko **29 zł 50 gr**

W pociągu wycieczkowym znajdzie się **restauracja i dancing** | **Miejsc wszystkich 200, z czego ponad 75 procent już zajętych.**

Rozkład jazdy:
 Odjazd z Wilna 1.VIII. godz. 10.40
 Przyjazd do Gdyni 2.VIII. godz. 4.39
 Odjazd z Gdyni 4.VIII. godz. 19.35
 Przyjazd do Wilna 5.VIII. godz. 13.40

Z Gdyni wycieczka drogą morską na Hel.

Dalsze zgłoszenia przyjmuje administracja „Kurjera Wileńskiego” — ul. Biskupa Bandurskiego 4—7, tel. 79 i 99, w godz. 9—20

Kurjer Sportowy

Lekkoatleci z Wilna startują w Warszawie

Lekkoatleci Wilna we czwartek 21 lipca wyjadą do Warszawy. Wezmą oni udział w tegorocznych mistrzostwach Polski, które rozpoczyna się w najbliższą sobotę, a skończą się w niedzielę.

Wilno reprezentowane będzie przez następujących zawodników: Zieniewicz, Wojtkiewicz, Malinowski, Zylewicz, Zylinski, Ry-mowicz, Szczerbiński i Kryma. Najwięcej szans zajęcia zaszczytnego

miejsca posiada Zylewicz, który znajduje się w dobrej formie. Ciekawi je słęmy jak zakończy się start Zieniewicza, który na treningach wykazywał w dysku rewelacyjną formę, mając rzuty ponad 44 mtr. Interesuje nas również start Zylinskiego w biegach krótkich, który ze złością nie wątpi udowodnić, że potrafi 100 mtr. przebiec w czasie lepszym niż 11 sekund i, że wynik uzyskany w Wilnie na wiosnę nie był przypadkowy.

„Allgemeine Ztg.” stawia Polskę na 4 miejscu

Królewiecka „Allgemeine Ztg.” Gma-wia w dłuższym artykule rozegrany niedawno mecz lekkoatletyczny Polska — Niemcy.

Dziennik stwierdza, że zwycięstwo Niemiec wynika przede wszystkim z faktu, iż Niemcy rozporządzają znacznie większą liczbą dobrych zawodników. Ostatnio jednak i w Polsce prowadzona jest praca nad szkoleniem narybku, a wyniki Wir-

kusa, Gąssowskiego, Zasłony, Marynowskiego i Stanisławskiego dosadnie świadczą o poczynionych postępach.

Dziennik klasyfikuje lekkoatletów polskich na 4 miejscu wśród wszystkich państw świata, razem z Węgrami, Japonią i Włochami. Przed Polską trzecie miejsce dziennik oddaje Anglii, drugie — Szwecji, Finlandii i Niemcom, a pierwsze — Stanom Zjednoczonym.

Przed mistrzostwami Wilna w pływaniu

Tegoroczne mistrzostwa pływackie Wilna zapowiadają się pod wielu względami znacznie lepiej i ciekawiej od poprzednio organizowanych. Przede wszystkim na uwagę zasługuje masowa ilość zawodników. Wystarczy nadmienić, że na basenie Ośrodku WF na Wilii zgromadzi się przeszło 100 zawodników.

Tytuł mistrza Wilna bronić jest przez pływaków AZS, którzy zapewne i w tym roku zdobędą w ogólnej punktacji najwięcej punktów, wykazując dobrą formę. Rywalami pływaków AZS będą zawodnicy z Rebołniczego Klubu Sportowego i z Ogniska KPW. Te trzy kluby posiadają w szeregach swoich wybitnych, jeżeli chodzi o teren wileński, pływaków.

Trzeba przyznać całkiem obiektywnie, że jeżeli porównamy wyniki ogólnopolskie z wynikami wileńskimi — różnice są jaskrawe. Jednak różnice te z roku na rok maleją. Jest więc nadzieja, że w przedkimi czasie uda się pływakom naszym zbliżyć się do klasy zawodników polskich i walczyć z nimi, jak walczą niektórzy z lekkoatletów wileńskich, z czołowymi zawodnikami Polski.

Ta rywalizacja powinna obudzić się. Z chwilą gdy się ona rozpocznie, podnosi się znacznie coraz bardziej ogólny poziom sportu pływackiego, a pod względem propagandowym mieć będziemy co raz lepsze sukcesy. Sportem pływackim zaczyna rzeczywiście interesować się niemal wszyscy i stanie się on poważną gałęzią sportową.

Dlatego mówimy dziś o tych wszystkich zagadnieniach, które niesłusznie nie są aktualne. Mówimy o nich dlatego, żeby zwrócić baczną uwagę tych wszystkich, od których zależy budowa w Wilnie kryjey pływackiej. Wilno dojrzało już do roli miasta, które musi posiadać kryty basen pływacki. Znajdujemy się w optymalnych warunkach technicznych. Nie posiadamy tak wspaniałych urządzeń technicznych jak pływacy Śląska, Krakowa, czy Warszawy, a jednak mimo wszystko sport pływacki na terenie Wilna czyni znaczne postępy. Gdybyśmy mieli krytą pływacką, postęp ten byłby znacznie szybszy i prędzej doszlibyśmy do rekordowych wyników.

Będąc w przededniu mistrzostw pływ-

wackich Wilna mówić można raczej tylko o dobrych wynikach, lecz nie o rekordach. Musimy pamiętać, że zmienia się w prowizorycznych basenach poziom wody i że długość basenów najczęściej nie jest w stu procentach pawsa. Nie trzeba więc karmić zawodników wileńskich tytułami rekordzistów, a chwalić ich raczej trzeba za wytrwałość w pracy i umiowanie tego pięknego i zdrowego sportu — jakim jest pływanie.

Jesteśmy przekonani, że sobotnie eliminacje i niedzielne finały stać będą na wysokim poziomie sportowym, że walka odbywać się będzie w duchu szlachetnej rywalizacji.

Węgrzy — Estonia w lekkoatletyce

Reprezentacja lekkoatletyczna Węgier rozegrała w Tallinie mecz międzypaństwowy z Estonią, uzyskując wysokie zwycięstwo w stosunku 95:46 pkt.

Na uwagę zasługuje doskonały wynik Estończyka Sule w rzucie oszczepem — 73,73 metra.

CASINO Ceny niższe na wszystkie s: balkon 25 gr, parter od 54 gr

Dwa filmy w jednym programie:

Jeannette Mac Donald i Clark Gable w filmie **San Francisco**

2. „Mały dżentelmen”

HELIOS 1) Film naszych czasom **Tłuste kobiety** Dick POWELL Joan BLOODEL

Humor — Pikanteria — Piosenki — Balet

2) Film dla mężów i żon, dla kochanek i narzeczonych **Sekretarka jej męża** Atrakcje i aktualności

Chrześcijańskie kino **SWIATOWID**

Doskonała polska komedia muzyczna

W rolach gł. Kenda, Cwiklińska, Żelichowska, Grossówna, Zabczyński, Znicz i In.

Początki seansów: 5, 7 i 9. W niedzielę i święta od 3-ej

OGNISKO Dziś. Dramat rozgrywający się wśród mroków wielk. miasta **„Sobowtór Jacka Mortimera”**

W rolach głównych: **Adolf Wolbrück, E. Klöpfer i S. Schmitz**

Nadprogram: **UROZMAICONE DODATKI.** Pocz. seansów o 6-ej, w niedzielę i święta o 4-ej

K. Herman błaga o zwolnienie

Pisaliśmy, że Herman jest w Warszawie. Nadmienialiśmy również, że p. Kisiel kierownik sportowy KPW Ogniska zobowiązał się udzielić zwolnienia Hermanowi, a tymczasem zbliżają się mistrzostwa Polski, a p. Kisiel wyjechał do Trok i widocznie zapomniał o Hermanie.

Trzeba, żeby dziś natychmiast p. Kisiel wysłał depeszę do Warszawy do PZ LA, że udzieli zwolnienia, a formalności załatwione zostaną potem. W przeciwnym razie Herman nie będzie mógł startować i zmaruje swój trening.

Mistrzostwa Juraty na łodziach żaglowych

Na wodach zatoki Puckiej odbędą się wkrótce mistrzostwa Juraty na łodziach żaglowych. Na zdjęciu — trening łodzi typu „P. Z. — 12” pod Juratą na Helu.

Obwieszczenie O LICYTACJI

3 Urząd Skarbowy w Wilnie podaje do publicznej wiadomości na zasadzie par. 83 i 84 Rozporz. Rady Min. z dnia 25 czerwca 1932 r. (D. U. R. P. Nr 62, poz. 580 o postępek. władz skarbu, że dnia 22 lipca 1938 roku o godz. 10-ej w lokalu Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej w Wilnie, przy ul. Orzeszkowej Nr 11 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Zarządu Polskiej Macierzy Szkolnej, składających się ze sprzętów biurowych, oszacowanych na łączną sumę zł 1.150.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. (—) Mgr. H. Szutowski Naczelnik Urzędu.

Przetarg

Zarząd Gminny w Lipińskich powiatu lidzkiego ogłasza na dzień 27 lipca r. b. — godz. 10 przetarg ofertowy na wykonanie robót przy budowie 6 klasowej szkoły powszechnej Marszałka Józefa Piłsudskiego w Lipińskich.

Szczegółowych informacji udziela Zarząd Gminny w dniu powyższemu w godzinach urzędowych, oraz Wydział Powiatowy w Lidzie w godzinach od 10 do 12 do dnia przetargu.

Kupno i sprzedaż

DOG TYGRYS (szczenię — suka) b. ładna do sprzedania. Tomasz Zana 7—3. Godz. 17—19

KOCIE czarne angorskie (po premiowanej matce) do sprzedania. Tomasz Zana 7—3. W godz. od 17 do 19.

RÓŻNE

KIEROWNIK, starszy, bezdzietny, ma 50.000 zł, ożeni się z Panią, której do Jej warsztatu pracy potrzebny zdolny, uczciwy. Warszawa, ul. Krucza Nr 18, skrytka Nr 1.

Kupujemy każdą ilość tegorocznego **MIODU**, dojrzalego **SERÓW** litewskich i **GRZYBÓW** suszonych.

Płacimy najwyższe ceny

Spółka Chrześcijańska

„EKONOMIA”

Baranowicze, ul. Szeptyckiego 50

telefon 97

Sprzedaje się dom murowany

5 pokoi z kuchnią i wszelkimi wygodami wraz z placem około 920 m². Wiadomość. Baranowicze, Dąbrowskiego 18. Osobiście

od godz. 10 do 17.

Główna zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 19 lipca 1938 r.
 Ceny za towar średniej handlowej jakości, za 100 kg. parytet Wilno, przy normalnej taryfie przewozowej (len za 1000 kg t-co wag. st. zał.) Ziemiopłody — w ładunkach wagonowych, mąka i otręby — w mniejszych ilościach. W złotych

Żyto	I stand.	696 g/l	17.50	18.—
II	670	17.—	17.50	
Pszonica I	748	25.—	26.—	
II	726	24.—	25.—	
Jęczmień I	678/673	(kasz.)	—	—
I	649	16.25	16.75	
III	620,5	(past.)	16.—	16.50
Owies I	468	17.25	18.—	
II	445	16.25	16.75	
Gryka	630	16.75	17.25	
	610	16.25	16.75	
Mąka żytnia gat. I	0—50%	30.—	31.—	
II	0—65%	27.—	28.—	
III	50—65%	—	—	
razowa do 95%		21.—	21.50	
Mąka pszen. gat. I	0—50%	41.—	42.—	
II	0—65%	40.—	41.—	
III	30—65%	33.—	33.75	
II-A	50—65%	25.—	25.75	
II-B	65—70%	20.—	21.—	
pastwana		15.25	17.—	
ziemiakczana „Superior”		—	—	
„Prima”		—	—	
Otręby żytnie przem. stand.		10.25	10.75	
Otręby pszen. śred. przem. stand.		11.—	11.50	
Wyka		—	—	
Łubin niebieski		15.—	15.50	
Siemię lniane b. 90% f-co w. s. z.		53.—	55.—	
Len trzepany Wolożyn		1530.—	1570.—	
Horodziej		—	—	
Traby	1490.	1530.—		
Miory	1400.—	1450.—		
Len czesany Horodziej	2120.	2160.—		
Kądział horodziejska	1550.	1590.—		
Targaniec moczony	750.—	790.—		
Wolożyn	920.—	960.—		

LEKARZE

DR MED. JANINA

Piotrowicz Jureczkowska

ordynator szpitala Sawicz.

Choroby skórne, weneryczne i kobiece

przeprowadza się

na ul. Jagiellońskiej 16 m. 6, tel. 18.66.

Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR

Blumowicz

choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe

ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz.

9—1 i 3—7, w niedzielę od 10—1.

DOKTOR MED.

Zygmunt Kudrewicz

choroby weneryczne, skórne, moczopłciowe

ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz.

od 8—1 i od 3—

DOKTOR

Zeldowicz

Choroby skórne, weneryczne, syfilis, narządów moczowych. od godz. 9—1 i 5—8 w

DOKTOR

Zeldowiczowa

Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul.

Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz.

— ul. Jakuba Jasińskiego 1a—2, róg ul.

3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA

Smiałowska

oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie

cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, pie-

gów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu

z bioder i brzucha, kremy odmiłdzające,

wenny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26—6.

stępnę. Porady bezpłatne. Wielka 4—1.

LETNISKA

POSZUKUJĘ letniska w okolicach Wilna. Oferty listowne ul. Kalwaryjska 105—19.

PRACA

AGENCI są potrzebni. Oferty do Administracji „Kurjera Wileńskiego” — pod Agencji.

LOKALE

NIEREPUJĄCY POKÓJ (bez mebli) z

kuchnią — do wynajęcia. Ul. Żelgowskie-

go Nr 5 m. 31. Informacje od 1—3 po poł.

Popierajcie Przemysł Krajowy!

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4 Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30 Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazylińska 35, tel. 169;

Lida, ul. Górniańska 8, tel. 166; Baranowicze, Ułańska 11; Brześć n.B., Pierackiego 19, tel. 224; Pińsk, Dominikańska 40.

Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Em. Plater 44, Równe — 3-go Maja 13, Wołkowysk — Brzeska 9/1.

CENA PRENUMERATY miesięcznie:

z odnośnikiem do domu w kraju —

3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w

administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie niema urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr, za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redak. i komunikaty 60 gr

za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%.

Układ ogłoszeń w tekście 5-lamowy, za tekstem 10-lamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadestane” redakcja nie odpowiada. Administracja

zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—19